

Пояснения към индивидуалния финансов отчет

1. Предмет на дейност

Монбат АД /Дружеството/ има за основна дейност производство, сервиз и реализация на акумулатори; инженерингова и развойно- внедрителска дейност; производство и търговия на оборудване за изработване на акумулатори; външна и вътрешна търговия и изграждане на търговски мрежи; специализирани магазини и представителства.

Дружеството е регистрирано като акционерно дружество по ф.д. 4636/1999 г. на СГС, ЕИК в Търговски регистър 111028849.

Седалището и адресът на управление на Дружеството е : гр. София, бул. „Черни връх“ N 32 А.

Адресът за кореспонденция е: гр. София, бул. „Черни връх“ N 32 А

Дружеството е регистрирано на Българска фондова борса на 22.12.2006 г.

Дружеството се управлява чрез едностепенна система на управление – Съвет на Директорите.

Членове на Съвета на директорите са:

1. Атанас Стоилов Бобоков - председател
2. Петър Николов Бозаджиев
3. Йордан Атанасов Карабинов
4. Пламен Стоилов Бобоков
5. Александър Виктор Чоушев
6. Николай Георгиев Тренчев
7. Стоян Живков Сталев
8. Евелина Славчева
9. Флориан Хют

Дружеството се представлява от Изпълнителния директор Атанас Стоилов Бобоков.

Крайният собственик на Дружеството е Приста ойл Груп В.В Холандия.

Основно място на дейност на Дружеството е гр. Монтана, ул. Индустиална N 76.

Броят на персонала към 31 декември 2018 г. е 422 (31.12.2017 г.: 411 човека)

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Индивидуалният финансов отчет на Дружеството („финансовия отчет“) е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2017 г.), освен ако не е посочено друго.

Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, разработени и публикувани от СМСС и приети от ЕС, който е в процес на изготвяне.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството Съветът на директорите очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти, влезли в сила през текущия отчетен период:

Следните изменения на съществуващи стандарти, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС, са влезли в сила за текущия отчетен период:

- **МСФО 9 Финансови инструменти** - приет от ЕС на 22 ноември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **МСФО 15 Приходи от договори с клиенти и изменения на МСФО 15 “Дата на влизане в сила на МСФО 15”** - приет от ЕС на 22 септември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **Изменение на МСФО 2 Плащане на базата на акции** – Класифициране и измерване на сделки на базата на акции - прието от ЕС на 26 февруари 2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори** – Приложение на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори – прието от ЕС на 3 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 или при първоначално приложение на МСФО 9 Финансови инструменти),
- **Изменение на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти** – Изясняване на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти – прието от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **Изменение на МСС 40 Инвестиционни имоти** – Прехвърляне на инвестиционни имоти - – прието от ЕС на 14 март 2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **Изменения на МСФО 1 и МСФО 28** вследствие на „Подобрения на МСФО (цикъла 2014-2016)“, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 12 и МСС 28) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 7 февруари 2018 (измененията на МСФО 1 и МСС 28 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **КРМСФО 22 Сделки в чуждестранна валута и авансови плащания** – прието от ЕС на 28 март 2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),

През текущата година Дружеството е приложило МСФО 9 Финансови инструменти (преработен през юли 2014) и свързаните последващи изменения към други МСФО, които са в сила за годишния период, започващ на 1 януари 2018. Преходните разпоредби на МСФО 9 позволяват предприятието да не преизчислява съпоставимите периоди. В съответствие с преходните разпоредби на МСФО 9 Дружеството не е преизчислило съпоставимите периоди на финансовия отчет.

В допълнение, Дружеството е приело последващите изменения към МСФО 7 *Финансови инструменти: Оповестяване*, които са приложени към оповестяванията за 2018 и сравнителния период.

МСФО 9 въведе нови изисквания по отношение на:

- 1) Класификацията и оценяването на финансовите активи и финансовите пасиви,
- 2) Обезпечката на финансовите активи, и
- 3) Хеджирането.

Детайли по отношение на тези нови изисквания, както и техният ефект върху индивидуалния финансов отчет на Дружеството са представени по-долу:

(а) Класификация и измерване на финансовите активи

Датата на първоначалното прилагане (т.е. датата, на която Дружеството е направило оценка на финансовите си активи и финансовите си пасиви, съгласно изискванията на МСФО 9) е 1 януари 2018. Съответно, Дружеството е приложило изискванията на МСФО 9 по отношение на инструменти, които са признати към 1 януари 2018 и не е приложило изискванията по отношение на инструменти, които вече са били отписани към 1 януари 2018. Сравнителните данни във връзка с инструменти, които са признати към 1 януари 2018, са преизчислени където е било необходимо.

Всички признати финансови активи, които попадат в обхвата на МСФО 9, е необходимо впоследствие да бъдат оценени по амортизирана стойност или справедлива стойност въз основа на бизнес модела на предприятието за управление на финансовите активи и характеристиките на договорения паричен поток на финансовите активи.

По-конкретно:

- дълговите инструменти, държани в рамките на бизнес модел, чиято цел е да се съберат договорните парични потоци и които имат договорни парични потоци, които са само плащания на главница и лихви по остатъка от главницата, се оценяват впоследствие по амортизирана стойност
- дълговите инструменти, държани в рамките на бизнес модел, чиято цел е да както да се съберат договорните парични потоци, така и да се продадат дълговите инструменти, и които имат договорни парични потоци, които са само плащания на главница и лихви по остатъка от главницата, се оценяват впоследствие по справедлива стойност през другия всеобхватен доход.
- всички други дългови инвестиции и капиталови инвестиции се оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Въпреки това, Дружеството може да направи следния неотменим избор/да определи при първоначално признаване на финансовия актив:

- Дружеството може да направи неотменим избор да представи последващи промени в справедливата стойност на капиталова инвестиция, която нито е държана за търгуване, нито представлява условно възнаграждение, признато от купувача в бизнес комбинация, в друг всеобхватен доход; и

- Дружеството може безусловно да определи дългова инвестиция, която отговаря на критериите за оценяване по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход като оценена по справедлива стойност в печалбата или загубата, ако това елиминира или значително намалява счетоводно несъответствие.

През текущата година, Дружеството не е определяло никакви дългови инвестиции, които отговорят на критериите за оценяване по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, като оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Когато дългова инвестиция, отчетена по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е отписана, натрупаната печалба или загуба, която е била призната преди това в друг всеобхватен доход се рекласифицира от собствен капитал в печалба или загуба като корекция от рекласификация. Когато капиталова инвестиция, определена като отчитана по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е отписана, натрупаната печалба или загуба, която е била призната преди това в друг всеобхватен доход се прехвърля в неразпределената печалба.

Дълговите инвестиции, които се оценяват последващо по амортизирана стойност или справедлива стойност през друг всеобхватен доход, подлежат на обезценка.

Ръководството на Дружеството прегледа и оцени съществуващите финансови активи на Дружеството към 1 януари 2018 г. въз основа на фактите и обстоятелствата, съществуващи към тази дата, и стигна до заключението, че първоначалното прилагане на МСФО 9 не е оказало влияние върху финансовите активи на Дружеството по отношение на класификация и измерване:

(б) Обезценка на финансови активи

Във връзка с обезценката на финансовите активи, МСФО 9 изисква модел за очакваните кредитни загуби, за разлика от модела за възникналите кредитни загуби съгласно МСС 39. Моделът за очакваните кредитни загуби изисква Дружеството да отчита очакваните кредитни загуби и промените в очакваните кредитни загуби към всяка отчетна дата, отразяващи промените в кредитния риск от първоначалното признаване на финансовите активи. С други думи, вече не е необходимо настъпването на събитие водещо до загуба, преди да бъдат признати кредитните загуби.

По-специално, МСФО 9 изисква Дружеството да признае загуба от обезценка за очаквани кредитни загуби върху:

- (1) дългови инвестиции оценени последващо по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
- (2) лизингови вземания;
- (3) търговски вземания и договорни активи; и
- (4) договори за финансова гаранция, за които изискванията за обезценка на МСФО 9 са приложими.

МСФО 9 изисква Дружеството да оцени загубата от обезценка за финансовия инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, ако кредитният риск на финансовия инструмент се е увеличил значително от първоначалното признаване, или ако финансовият инструмент е закупен или първоначално създаден финансов актив с кредитна обезценка.

Ако кредитният риск на финансовия инструмент не е значително увеличен от първоначалното признаване (с изключение на закупен или първоначално създаден финансов актив с кредитна обезценка), Дружеството следва да оцени загубата от обезценка за дадения финансов инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за 12 месеца. МСФО 9 също изисква опростен подход за оценка на загубата от обезценка на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента за търговски вземания, договорни активи и лизингови вземания при определени обстоятелства.

Дружеството е използвало опростения подход за измерване на загубата от обезценка по отношение на търговски вземания, чийто кредитен риск не се е увеличил значително.

Дружеството е оценило загубата от обезценка по отношение на вземанията от свързани лица (бележка 34), чийто кредитен риск не е нараснал на и в размер очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

Дружеството е оценило загубата от обезценки по отношение на определени търговски вземания (бележка 11) и вземания от свързани лица (бележка 34), чийто кредитен риск се е увеличил значително, използвайки очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента.

Ефектът от извършените оценки е обезценка в размер на 1,186 хил. лв. в Отчета за доходите (бележка 27).

(в) Класификация и оценка на финансовите пасиви

Значителна промяна, въведена от МСФО 9 в класификацията и оценката на финансовите пасиви, се отнася до отчитането на промените в справедливата стойност на финансов пасив, определен като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата, свързани с промени в кредитния риск на емитента.

По-специално, МСФО 9 изисква промените в справедливата стойност на финансовия пасив, които се дължат на промени в кредитния риск на този пасив, да бъдат представени в друг всеобхватен доход, освен ако признаването на ефектите от промените в кредитния риск на пасива в другия всеобхватен доход би създавало или увеличило счетоводно несъответствие в печалбата или загубата. Промените в справедливата стойност, свързани с кредитния риск на финансовия пасив, впоследствие не се рекласифицират в печалба или загуба, а се прехвърлят в неразпределена печалба, при отписване на финансовия пасив.

По-рано, съгласно МСС 39, цялата сума на промяната в справедливата стойност на финансовия пасив, определен като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата, беше представяна в печалбата или загубата.

Прилагането на МСФО 9 не е оказало влияние върху класификацията и оценката на финансовите пасиви на Дружеството.

(г) Общо отчитане на хеджиране

Новите изисквания за общо отчитане на хеджиране запазват трите вида отчитане на хеджиране. Въпреки това е въведена по-голяма гъвкавост по отношение на видовете сделки, които са допустими за отчитане на хеджирането, по-специално разширяване на видовете инструменти, които отговарят на условията за хеджиращи инструменти и видовете рискови компоненти на нефинансовите позиции, които са допустими за отчитане на хеджиране. В допълнение, тестът за ефективност е заменен от принципа за „икономическа връзка“. Ретроспективна оценка на ефективността на хеджирането вече не се изисква. Въведени са изисквания за подробно оповестяване на дейностите по управление на риска.

Прилагането на изискванията на МСФО 9 за отчитане на хеджиране не е оказало влияние върху резултатите и финансовото състояние на Дружеството за текущата и / или предходните години.

(д) Оповестявания по отношение на първоначално прилагане на МСФО 9

Няма финансови активи или пасиви, които Дружеството е било определило като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата според МСС 39, които да са били обект на рекласификация или които Дружеството е избрало да рекласифицира при прилагането на МСФО 9. Няма финансови активи или пасиви, които Дружеството е избрало да определи като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата към датата на първоначално прилагане на МСФО 9.

Приложението на МСФО 9 няма ефект върху паричните потоци на Дружеството.

Приложението на МСФО 9 няма ефект върху основната печалба на акция и печалбата на акция с намалена стойност

През текущата година Дружеството прилага МСФО 15 Приходи от договори с клиенти (изменен през април 2016), който е приложим за годишни периоди, които започват на или след 1 януари 2018. МСФО 15 въвежда модел за признаването на приходи, състоящ се от пет стъпки. По-детайлни насоки са добавени в МСФО 15 относно специфични сценарии. Информация относно новите изисквания, както и техния ефект върху отчета на Дружеството, е оповестена по-долу.

Дружеството е приложило МСФО 15 в съответствие с метода на натрупване ефектите, както следва: За договори, които са били модифицирани преди началото на най-ранния представен период, предприятието може да отразява съвкупния ефект от всички изменения, които са настъпили преди началото на най-ранния представен период, когато идентифицирането е изпълнено; За всички отчетни периоди, представени преди датата на първоначалното прилагане, не се изисква оповестяване на сумата на цената на сделката, разпределена върху останалите задължения за изпълнение, и обяснение кога тази сума се очаква да бъде призната като приходи и неудовлетворени задължения за изпълнение, като се определя цената на транзакцията и разпределението на цената на сделката към задълженията за изпълнение.

МСФО 15 използва термините „актив по договора“ и „пасив по договора“, за да опише това, което е по-известно като „начислен приход“ или „отсрочен приход“, но стандартът не забранява използването на алтернативни описания в отчета за финансовото състояние. Дружеството не е възприело терминологията, използвана в МСФО 15 за описване на такива баланси.

Счетоводната политика на Дружеството относно направленията, генериращи приходи е оповестена в бележка 3 по-долу. Освен предоставянето на по-подробни оповестявания за сделките, генериращи приходи на Дружеството, МСФО 15 няма съществен ефект върху финансовото състояние и/ или резултата на Дружеството.

През текущата година Дружеството прилага редица изменения в МСФО и тълкуванията, издадени от СМСС, които са в сила за годишни периоди, които започват на или след 1 януари 2018.

Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Към датата на одобряване на настоящия финансов отчет следните нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, все още не са влезли в сила:

- **МСФО 16 Лизинг** – приет от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменение на МСФО 9 “Финансови инструменти”** – Характеристики за предплащане с отрицателно обезщетение – прието от ЕС на 22 март 2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **КРМСФО 23 “Несигурност при третирането на данъка върху доходите”** – прието от ЕС на 23 октомври 2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019).

Дружеството е избрало да не приема тези нови стандарти и измененията на съществуващите стандарти преди датата на влизането им в сила.

Дружеството очаква приемането на тези нови стандарти и измененията на съществуващи стандарти да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството в периода на първоначалното им прилагане, с изключение на приемането на МСФО 16 Лизинг.

Общо въздействие на прилагането на МСФО 16 Лизинг

МСФО 16 предоставя цялостен модел за определяне на лизинговите споразумения и тяхното третиране във финансовите отчети както за лизингодателите, така и за лизингополучателите. МСФО 16 ще замени настоящите насоки за лизинга, включително МСС 17 лизинг и съответните тълкувания, когато влезе в сила за счетоводните периоди, започващи на или след 1 януари 2019. Датата на първоначалното прилагане на МСФО 16 за Дружеството ще бъде 1 януари 2019.

Дружеството ще приложи модифицирания ретроспективен подход. Правото на ползване на актива ще бъде признато към датата на първоначалното прилагане (1 януари 2019.). Дружеството няма да преизчислява сравнителна информация от предходни отчетни периоди (МСФО 16. С7). За разлика от счетоводното отчитане на лизингополучателя, МСФО 16 отговаря на счетоводните изисквания за наемодателите по МСС 17.

Въздействие на новото определение за лизингов договор

Оперативен лизинг

МСФО 16 ще промени начина, по който Дружеството отчита лизинговите договори, които преди това са били класифицирани като оперативен лизинг съгласно МСС 17, които се отчитат като задбалансови задължения.

При първоначалното прилагане на МСФО 16 за всички лизингови договори (с изключение на посочените по-долу), Дружеството ще:

-Признава активите с право на ползване и пасивите по лизинга в индивидуалния отчет за финансово състояние, първоначално оценен по сегашната стойност на бъдещите лизингови плащания;

-Признава амортизацията на активите с право на ползване и лихвите по лизинговите задължения в индивидуалния отчет за печалба или загуба;

-Разделя общата сума на изплатени парични средства в плащания по главница (представени като парични потоци от финансова дейност) и лихвите (представени като парични потоци от оперативна дейността) в индивидуалния отчет за паричните потоци.

Стимулите за лизинг (например период без наем) ще бъдат признати като част от оценяването на активите с право на ползване и лизинговите пасиви, докато съгласно МСС 17 Дружеството трябва да признае общата полза от стимулите като намаление на разходите за наем през срока на лизинга на линейна база.

Съгласно МСФО 16 активите с право на ползване ще бъдат тествани за обезценка в съответствие с МСС 36 обезценка на активи. Това ще замести предходното изискване за признаване на провизии за обременяващи договори за лизинг.

За краткосрочни лизингови договори (срок на лизинговия договор от 12 месеца или по-малко) и лизинг на активи с ниска стойност (като персонални компютри и офис мебели), Дружеството ще избере да признае разходите за лизинг по линеен начин, както е разрешено от МСФО 16.

Към 31 декември 2018. предварителната оценка показва, че Дружеството ще признае активи с право на ползване за 1 833 хил. лева и съответната пасив по лизинга от 1 833 хил. лева по отношение на всички тези лизингови договори към 01.01.2019. Въздействието върху печалбата или загубата в 2019 ще бъде намаление на „разходите за външни услуги“ с 484 хил. лева и увеличение на разхода за „амортизацията на нефинансовите активи“ с 453 хил. лева и увеличение на разхода за лихви с 53 хил. лева.

Съгласно МСС 17 всички лизингови плащания по оперативен лизинг се представят като част от паричните потоци от оперативната дейност. Въздействието на промените по МСФО 16 ще бъде да се увеличат паричните средства, генерирани от оперативните дейности, и да се намалят нетните парични средства, използвани за финансова дейност.

Финансов лизинг

Основните разлики между МСФО 16 и МСС 17 по отношение на активи, държани преди това в рамките на финансов лизинг, са измерването на гаранциите за остатъчна стойност, предоставени от наемателя на наемодателя. МСФО 16 изисква Дружеството да признае като част от пасива по лизинга само сумата, която се очаква да бъде платима по гаранция за остатъчна стойност, а не максималната гарантирана сума, както се изисква по МСС 17. При първоначалното отчитане Дружеството ще представи оборудване, включено преди това в „имоти, машини и оборудване“ като част от активите с право на ползване и пасива по лизинга, който преди това е бил представен като заем, ще бъде представян на отделен ред за пасиви по лизинг.

Въз основа на анализ на финансовите лизингови договори на Дружеството към 31 декември 2018., фактите и обстоятелствата, които са съществували към тази дата, ръководството на Дружеството е преценило, че промяната няма да повлияе върху сумите, признати в индивидуалния финансов отчет свързани със финансов лизинг.

Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

- **МСФО 14 Разчети за регулаторни отсрочени сметки** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт,
- **МСФО 17 “Застрахователни договори”** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021),
- **Изменение на МСФО 3 “Бизнес комбинации”** – Определение за бизнес (в сила за бизнес комбинации за които датата на придобиване е на или след началото на годишен отчетен период, започващ на или след 1 януари 2020 и за придобиване на актив, възникващо на или след началото на този период),
- **Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия** - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал);
- **Изменение на МСС 1 “Представяне на финансови отчети” и МСС 8 “Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки”** – Определение за същественост (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020),
- **Изменения на МСС 19 “Доходи на насти лица”** – Корекция на плана, съкращаване или уреждане (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменения на МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия”** - Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),

- **Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2015-2017)”,** произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 3, МСФО 11, МСС 12 и МСС 23) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019), **Изменения на Референциите към Концептуалната рамка в МСФО** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020).

Дружеството очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството в периода на първоначалното им прилагане.

Отчитането на хеджирането, отнасящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чиито принципи не са приети от ЕС, е все още нерегулирано.

3. Счетоводна политика

3.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

3.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2007 г.). Дружеството прие да представя отчета за всеобхватния доход в два отделни отчета: отчет за доходите и отчет за всеобхватния доход.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

3.3. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството.

Инвеститорът, независимо от характера на неговото участие в предприятието (предприятието, в което е инвестирано), определя дали е предприятие майка, като преценява дали контролира предприятието, в което е инвестирано.

Инвеститорът контролира предприятието, в което е инвестирано, когато е изложен на или има права върху променливата възвръщаемост от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия в предприятието, в което е инвестирано.

Следователно инвеститорът контролира предприятието, в което е инвестирано, ако и само ако инвеститорът притежава всички от следните:

- а) правомощия в предприятието, в което е инвестирано;
- б) излагане на или права върху променливите приходи от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано; както и
- в) възможност да използва своите правомощия в предприятието, в което е инвестирано, за да окаже въздействие върху размера на възвръщаемостта на инвеститора

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

3.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

3.5 Приходи

Приходите се състоят от приходи от продажба на стоки и извършване на услуги. Приходите от основни продукти и услуги са описани в бележка 23.

Приходите са изчисляват на база възнаграждението, към което Дружеството очаква, че има право да получи с оглед договорката с клиента, като не се взимат в предвид суми събрани от името на трети страни. Дружеството признава приходи, когато се прекъват контрола върху продукта или услугата към клиента, като не се взимат в предвид ДДС, отстъпки и търговски отстъпки.

3.5.1 Идентифициране на Договор

МСФО 15 "Приходи от Договори с Клиенти" се прилага към договори с клиенти, които отговарят на всички от долупосочените пет критерии:

Договорът е потвърден писмено, устно, или спрямо други обичайни бизнес практики, като страните се обвързват да изпълнят съответните договорени задължения;

Правата на всяка от страните относно продуктите или услугите предназначени за прекъвяне могат да се идентифицират;

Условията за плащане на продуктите или услугите, предназначени за прекъвяне, могат да се идентифицират;

Договорът има търговско естество (например; обхваща риск, срокове или суми, които могат да повлияят на бъдещи парични потоци на Дружеството в следствие на договора);

Вероятно е възнаграждението за продуктите или услугите, към което Дружеството има право, да бъде събрано изцяло. За оценката на този критерий, единствено възможността на клиента и намерението за плащане на определена сума, когато тя стане дължи, се взимат в предвид.

Последната точка представя праг на събираемост за признаване на приходи, което е извън договорните условия сключени с клиента.

3.5.2 Задължения за изпълнение и график за признаване на приходите

Голяма част от приходите на Компанията са вследствие на продажба на стоки с приходи признати в момента, в който контролът на продуктите се прехвърля към клиента. Обикновено това се случва, когато продуктите са доставени на клиента. Независимо от това, при износ на продукция, контролът може да бъде трансфериран при доставка на пристанище на заминаване или пристанище на пристигане, в зависимост от специфичните условия, описани в договора с клиента. Съществува ограничена преценка при идентифициране на конкретния момент, в който трансферът на контрол се осъществява: веднъж, щом физическият продукт е доставен на договореното място, Дружеството вече няма физическо притежание, обикновено тогава притежава правото за заплащане (еднократно заплащане за доставка) без да подлежи на значими рискове или ползи свързани конкретно с предоставената стока.

Малка част от договорите са сключени на база продажба на консигнация. При подобни договорки, приходите се признават, независимо, че Дружеството все още упражнява физически контрол върху продуктите, само ако:

Уговорката е съществена (например, изискана е от клиента);

Готовата продукция е идентифицирана отделно, като притежание на клиента;

Продуктът е готов за физически трансфер към клиента; и

Оформлението не може да бъде използвано за насочване на продукта към друг клиент.

Някои продукти, продадени от Дружеството включват гаранции, които задължават Дружеството да замени или поправи дефектен продукт по време на гаранционния период, ако продуктите не притежават предварително уговорените характеристики. Съгласно МСФО 15, подобни гаранции не се отчитат, като отделни услуги и затова приходи, свързани с тях не се отчисляват. Вместо това се прави провизия за разход за признаване на гаранциите в съответствие с МСС 37 *Провизии, Условни Задължения и Условни Активи*.

Комбиниране на продукт или услуга заедно с други обещани продукти или услуги

Ако продукт или услуга не е ясно отделима, Дружеството се задължава да комбинира този продукт или услуга заедно с други обещани продукти или услуги в цялостен пакет от продукти или услуги, който може ясно да се идентифицира. Това може да доведе, в някои случаи, до осчетоводяването на всички продукти или услуги в договора, като единично задължение за изпълнение.

3.5.3 Определяне на цената на сделката

По-голямата част от приходите на Компанията са вследствие на договорени фиксирани цени, затова очакваните приходи се изчисляват въз основа на тези фиксирани цени. В някои договори с клиенти са описани отстъпки при реализация на определени обеми. При оценка на приходите, различни променливи са взети в предвид, за да се определи обем и съответна отстъпка. Историческият опит позволява на Дружество надеждно да изчисли и признае размера на приходите.

3.5.4 Разпределяне на суми към задължения за изпълнение

При повечето договори, е налична фиксирана единична цена за даден продукт, като се предоставят и намаления при поръчки за по-високи обеми в определени периоди. Следователно, не е нужна преценка при разпределяне на договорените цени към поръчаните продукти при подобни договори (това е фиксираната цена по договор умножена по количеството поръчани продукти). В случаи, при които клиента поръчва повече от една продуктова гама, Дружеството е в състояние да раздели общата цена на договора измежду различните продуктови гамии с референция към съответстващите фиксирани единични цени (всяка продуктова гама има възможност да се продава отделно).

3.5.5 Признаване на приходи при удовлетворение на всяко задължение за изпълнение

След разпределяне на транзакционните цени към задължението за изпълнение, следва определяне на момента, в който задължението за изпълнение ще бъде признато. Дружеството признава приходи, когато продуктите или услугите са преквърлени към клиента. Дружеството удовлетворява дадено задължение за изпълнение (с други думи, изпълнява всички обещания отправени към клиента), като преквърля контрола върху обещаните продукти или услуги, основаващи се на задължението за изпълнение.

Задължения за изпълнение удовлетворени с течение на времето

Дружеството удовлетворява задължение за изпълнение и признава приходите с течение на времето, при изпълнение на един от следните три критерии:

Клиентът едновременно получава и консумира икономическа изгода в следствие на изпълнение от страна на Дружеството;

Дружеството създава или допринася към актив контролиран от клиента;

Дейността на Дружеството не води до създаване на актив, за който Дружеството: (1) има алтернативно предназначение; и (2) има приложими права за заплащане на дейността извършена до момента.

Признаване на приходи в определен момент

Ако задължението за изпълнение не е удовлетворено с течение на времето, Дружеството удовлетворява задължението за изпълнение в определен момент. Дружеството взема в предвид следните индикатори при трансфера на контрол:

Дружеството притежава настоящи права за заплащане на активите. Ако клиентът е задължен да заплати активите, това е индикация, че клиентът е имал възможност да получи съществена допълнителна изгода от активите;

Клиентът упражнява правото на собственост върху актива. Правото на собственост може да е индикация, че клиентът има възможност да насочи употребата и да получи допълнителна изгода от актива или да ограничи достъпа до него от изгода за други лица. Дружеството запазва правото на собственост върху актив изцяло с цел защита от неплащане от страна на клиента. Това е защитно право, което не изключва възможността за клиента да упражни контрол върху актива;

Клиентът физически притежава даден актив. Това може да е индикация, че клиентът има възможност да насочи употребата и да получи допълнителна изгода от актива или да ограничи достъпа до него от изгода за други лица. Въпреки това, физическо притежание може да е в несъответствие с упражнението на контрол върху актива; например,

консигнационен запас или сметка, както и притежателно споразумение може да доведе до физическо притежание, но не и до контрол;

Значими рискове и ползи от собственост. При оценка дали клиентът получава рискове или ползи от собственост на актив, Дружеството оценя всеки риск, който може да доведе до задължение за изпълнение в допълнение към задължението за изпълнение за прехвърляне на актива. Например, Дружеството може да прехвърли контрол на актив към клиент, но все още да не е удовлетворило задължението си за изпълнение под формата на услуги за поддръжка, свързани с трансфера на актива;

Приемане на актива. Приемане на актив от страна на клиента може да е индикация, че клиентът има възможност да се възползва от употребата му, както и да получи допълнителна изгода от него.

3.5.6 Разходи свързани със сключване на дългосрочни договори и разходи за изпълнение

Частичните комисионни платени на служители за извършване на работа по дизайн на договори за периоди по-дълъг от една година се записват в авансови плащания и се амортизират спрямо нивото на изпълнение на договора. Например, по същия начин, по който се признават приходи (погледни нагоре). Не е нужна преценка за изчисление на сумата за разходи свързана с получаване на договор – това е заплатената комисионна.

Разходите за изпълнение на договор не водят до признаване на отделен актив защото:

Подобни разходи са включени в балансовата стойност на материалните запаси за договори включващи продажба на стока; и

За договори за услуги, приходите се признават с течение на времето с референции към нивото на завършеност. Това означава, че контролът върху актива (услугата за проектиране) се прехвърля към клиента постепенно при извършване на дейността. В следствие, не се признава актив за незавършено производство.

3.5.7. Практически Изключения

Дружеството се е възползвала от практически изключения:

Да не се отчитат значителни финансови компоненти, при които времевата разлика за получаване на престация и трансфера на контрол на продуктите (или услугите) към клиент е по-малка от или равна на една година; и

Признаване в отчета за дохода на допълнителни разходи за сключване на договор, когато периодът за амортизация на актив, иначе признат, би бил по-малък от или равен на една година.

3.5.8. Продажба на стоки

Продажба на стоки съставлява продажба на оловно-кисели батерии и оборудване за оловно-кисели батерии. Приходът се признава, когато Дружеството трансферира към купувача контрола относно доставените продукти. Контрол в контекста на МСФО 15 представлява насочване на употребата, както и получаване на изгода от всички оставащи ползи свързани с актива. Това включва възможността за ограничаване на достъп на други страни от насочване на употребата, както и получаване на ползи от актива.

При оценка дали клиент получава контрол над даден актив, Дружеството взема в предвид всяко споразумение за откупуване на актива, който е трансфериран към клиента, или компонент от този актив.

За всяко задължение за изпълнение, при сключване на договор, Дружеството определя дали контролът се прехвърля с времето или в даден момент. Ако бъде установено, че Дружеството не удовлетворява задължението за изпълнение за прехвърляне на контрол с течение на времето, то задължението за изпълнение се счита за удовлетворено в даден момент.

3.5.9. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Дружеството, включват главно транспорт за доставка на продукцията. Приходите се признават, когато услугите са предоставени.

3.5.10. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

3.6. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им. Разходите за гаранции се признават и се приспадат от свързаните с тях провизии при признаването на съответния приход.

3.7. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за доходите на ред „Финансови разходи”.

3.8. Нематериални активи

Нематериални активи включват придобити софтуерни лицензи, търговски марки и други нематериални активи. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за доходите за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за доходите за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2 години
- Други 7 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за доходите на ред „Амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за доходите на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

3.9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имоти, машините и съоръженията, с изключение на разходи за придобиване на ДМА, се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Сгради 25 години
- Машини 10 години
- Транспортни средства 7 години
- Стопански инвентар 7 години
- Компютри 2 години
- Други 3 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за доходите на ред „Амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за доходите на ред „Печалба/(загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

3.10. Отчитане на лизинговите договори

Дружеството е лизингополучател по договори за финансов и оперативен лизинг.

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг” правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

3.11. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

3.12. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност. Разходите по сделката, директно свързани с придобиването или издаването на финансов актив или пасив (различни от финансови активи и пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата) се прибавят или изваждат от справедливата стойност на финансовия актив или пасив, както е по-уместно, при първоначалното признаване. Разходите по сделката, директно свързани с придобиването на финансов актив или пасив по справедлива стойност в печалбата или загубата се признават незабавно в печалбата или загубата.

плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

3.12.1 Финансови Активи

Всички обичайни покупки или продажби на финансови активи се признават и отписват на база дата на търгуване. Редовните покупки или продажби са покупки или продажби на финансови активи, които изискват доставяне на активи в рамките на срока, установен с регламент или конвенция на пазара.

Всички признати финансови активи се оценяват в последствие в тяхната цялост или по амортизирана стойност или по справедлива стойност, в зависимост от класификацията на финансовите активи.

Дългови инструменти, които отговарят на следните условия, се оценяват впоследствие по амортизирана стойност:

- финансовият актив се държи в бизнес модел, чиято цел е да държи финансови активи с цел събиране на договорни парични потоци; и
- договорните условия на финансовия актив пораждат на определени дати паричните потоци, които са само плащания на главница и лихви по главницата.

Дълговите инструменти, които отговарят на следните условия, се оценяват след това по справедлива стойност през друг всеобхватен доход:

- финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел се постига чрез събиране на договорни парични потоци и продажба на финансовите активи; и
- договорните условия на финансовия актив пораждат на определени дати паричните потоци, които са само плащания на главница и лихви по главницата.

По подразбиране всички други финансови активи се оценяват впоследствие по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Въпреки гореизложеното, Дружеството може да направи следното неотменимо избиране / посочване при първоначално признаване на финансов актив:

- Дружеството може да избере неотменимо да представи последващи промени в справедливата стойност на капиталова инвестиция в друг всеобхватен доход, ако са изпълнени определени критерии ;
- Дружеството може безвъзвратно да определи дългова инвестиция, която отговаря на амортизираната стойност или на критериите оценка по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, оценени по справедлива стойност в печалбата или загубата, ако това елиминира или значително намалява счетоводно несъответствие.

Амортизираната стойност на финансов актив е сумата, при която финансовият актив се оценява при първоначално признаване минус погашенията на главницата, плюс кумулативната амортизация, използвайки метода на ефективната лихва за всяка разлика между тази първоначална сума и сумата на падеж, коригирана за всяка загуба надбавка. Брутната балансова стойност на финансов актив е амортизираната стойност на финансов актив преди коригиране за всяка загуба.

Всички приходи и разходи, свързани с финансови активи, се признават в печалбата или загубата, когато са получени независимо от това, каква е балансовата стойност на финансовите активи и са представени в „Финансови разходи”, „Финансови приходи” или „Други финансови позиции”, с изключение на обезценка на търговски вземания, които са представени в „Други разходи”.

Класификация на финансовите активи

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Дружеството признава загуба от обезценка за очаквани кредитни загуби от инвестиции в дългови инструменти, които се оценяват по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, вземания по лизинг, търговски вземания и договорни активи, както и по договори за финансова гаранция. Размерът на очакваните кредитни загуби се актуализира на всяка отчетна дата, за да отрази промените в кредитния риск от първоначалното признаване на съответния финансов инструмент.

Дружеството винаги признава очакваната кредитна загуба през целия живот за търговски вземания, договорни активи и вземания по лизинг. Очакваните кредитни загуби от тези финансови активи се оценяват с помощта на матрица за провизии, базирана на историческия опит на Дружеството при кредитна загуба, коригирана за специфични за дължниците фактори, общи икономически условия и оценка както на текущата, така и на прогнозната посока. към датата на отчитане, включително времевата стойност на парите, когато е уместно. Пожизнената очакваната кредитна загуба за индивидуално значими вземания се основава на фактори, които са специфични за определени клиенти.

За всички останали финансови инструменти Дружеството признава очакваната кредитна загуба, когато е налице значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Ако обаче кредитният риск по финансовия инструмент не се е увеличил значително от първоначалното признаване, Дружеството измерва провизията за загуба за този финансов инструмент в размер, равен на 12-месечна очаквана кредитна загуба

Пожизнената очаквана кредитна загуба представлява очакваните кредитни загуби, които ще произтекат от всички възможни събития по подразбиране през очаквания живот на даден финансов инструмент. За разлика от това, 12-месечната очакваната кредитна загуба представлява частта от очаквана кредитна загуба, която се очаква да бъде резултат от събития по подразбиране на финансов инструмент, които са възможни в рамките на 12 месеца след отчетната дата.

Загубите от обезценка на търговски вземания са представени в „Други разходи”.

3.12.2 Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват банкови заеми и овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг и конвертируеми облигационни заеми.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално

неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковите заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Дружеството. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, нетно от разходите по получаването на заемите.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойности впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на акционерите.

Съединени инструменти

Дружеството прилага следната счетоводна политика по отношение на изискванията за разделяне на вградени деривати:

- а) всеки вграден дериватив се оценява индивидуално
- б) приемащият договор включва тези вградени елементи, които не изискват разделяне

Компонентните части на конвертируемите облигации, издадени от Дружеството, се класифицират отделно като финансови пасиви и собствен капитал в съответствие със същността на договорните споразумения и дефинициите на финансов пасив и инструмент на собствения капитал.

Опции за конвертиране, която ще бъде уредена чрез замяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив за определен брой акции от капитала на Дружеството, е инструмент, който се класифицира в собствения капитал.

Вариант на конвертиране, който ще бъде уреден чрез замяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив за променлив брой акции от капитала на Дружеството, е деривативен инструмент.

Опции за конвертиране, които не покриват критериите за класифициране в собствения капитал и се отчитат като деривативни пасиви, се отчитат отделно от основния дългов инструмент.

Вграденият деривативен пасив се изчислява първо, а остатъчната стойност се прилага към основния дългов инструмент. Вграденият деривативен пасив се отчита по справедлива стойност в печалбата или загубата и се преоценява на всяка отчетна дата. Транзакционните разходи, свързани с компонента на деривативния пасив, се признават като разход в момента на възникването им. Разходите по сделката, свързани с основния дългов инструмент, се

включват в балансовата стойност на същия и се амортизират за периода на конвертируемата облигация, като се използва методът на ефективната лихва.

Вграденият дериватив се представя като дългосрочен пасив, ако оставащият падеж на инструмента е повече от 12 месеца и не се очаква да бъде реализиран или уреден в рамките на 12 месеца.

Основния дългов инструмент се оценява по амортизирана стойност след приспадане на транзакционните разходи, свързани с него, като се използва методът на ефективната лихва.

3.12.3 Деривативи

Към 31 декември 2018 г., с изключение на деривативното задължение за конвертиране по отношение на задължението за облигации, описано в бележка 19 и чието счетоводно третиране е обяснено в точка 3.12.2, Дружеството не е използвало други деривативни финансови инструменти.

3.12.4 Договори за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа

Ценни книжа могат да бъдат давани под наем или продавани с ангажимент за обратното им изкупуване (репо-сделка). Тези ценни книжа продължават да се признават в отчета за финансово състояние, когато всички съществени рискове и изгоди от притежаването им остават за сметка на Дружеството. В този случай се признава задължение към другата страна по договора в отчета за финансовото състояние, когато Дружеството получи паричното възнаграждение.

Аналогично, когато Дружеството взима под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но не придобива рисковете и изгодите от собствеността върху тях, сделките се третират като предоставени обезпечени заеми, когато паричното възнаграждение е платено. Ценните книжа не се признават в отчета за финансовото състояние.

Разликата между продажната цена и цената при обратното изкупуване се признава разсрочено за периода на договора, като се използва метода на ефективната лихва. Ценните книжа, отдадени под наем, продължават да се признават в отчета за финансовото състояние. Ценни книжа, взети под наем, не се признават в отчета за финансовото състояние, освен ако не са продадени на трети лица, при което задължението за обратно изкупуване се признава като търговско задължение по справедлива стойност и последващата печалба или загуба се включва в нетния оперативен резултат.

3.13 Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство, продукция и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата и разходи за довършване. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

3.14 Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 3.21.2.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

3.15 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и срочни депозити до 3 месеца.

3.16 Нетекучи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба и преустановени дейности

Когато Дружеството възнамерява да продаде нетекуч актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в отчета за финансовото състояние.

Пасиви се класифицират като държани за продажба и се представят като такива в отчета за финансовото състояние, само ако са директно свързани с групата за освобождаване.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

3.17 Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Премийният резерв включва премии, получени при първоначалното емитиране на собствен капитал. Всички разходи по сделки, свързани с емитиране на акции, са приспаднати от внесения капитал, нетно от данъчни облекчения.

Преоценъчният резерв включва преоценки на нефинансови активи.

Общите резерви включват законови резерви в съответствие с изискванията на българското законодателство, общи резерви от печалби и загуби от предходни години.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица” в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

Всички трансакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за собствения капитал.

3.18 Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Дружеството дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Дружеството внася фиксирани вноски в независими дружества съгласно изискванията на нормативната уредба в България. Дружеството няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

3.19 Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Те са описани заедно с условните задължения на Дружеството в пояснение 35.

3.20 Финансирания

Финансиранията представляват безвъзмездните средства, предоставени от държавата, които се признават първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от Дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Финансиране свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Финансиране свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущата печалба или загуба на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на призната в разходите амортизация.

3.21 Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 3.22.

3.21.1 Лизинги

Съгласно МСС 17 „Лизинг“ ръководството класифицира лизинговите договори за машини, оборудване и транспортни средства като финансов лизинг. В някои случаи лизинговата транзакция не е еднозначна и ръководството преценява дали договорът е финансов лизинг, при който всички съществени рискове и ползи от собствеността върху актива се прехвърлят на лизингополучателя.

3.21.2 Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

3.22 Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

3.22.1 Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 3.11). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година. В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

Към 31.12.2018 Ръководството на Дружеството е направило преглед за обезценка на вземанията от Октагон Интернешънъл ООД в размер на 23,196 хил. лева (компания собственик на 100% от капитала на Окта Лайт България ЕАД - бел. 6.6 и бел. 34) и преглед за обезценка на вземания по предоставени кредити и начислена лихва към Окта Лайт ЕАД в размер на 2 682 хил. лева (бел. 34). С оглед на бизнес плановете за развитие на компанията Окта Лайт България ЕАД, включително и изготвените оценки на база на тези планове и във връзка с инициативи за продажба на част от капитала на Окта Лайт България ЕАД на заинтересовани трети страни, очакваните нови привлечени средства от инвеститори и бъдещи акционери, Ръководството на Дружеството смята, че няма нужда от обезценка на вземания от Октагон Интернешънъл ООД и предоставените кредити и начислена лихва към тях на Окта Лайт България ЕАД.

3.22.2 Ползнен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда ползния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2018 г. ръководството определя ползния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 4 и 5. Действителният ползнен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

Монбат АД
Индивидуален финансов отчет
31 декември 2018 г.

3.22.3 Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-виската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Дружеството е изложена на технологични промени, които могат да доведат до резки изменения в продажните цени. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси 36 971 хил. лв. (2017 г.: 37 192 хил. лв.) се влияе от промени на цените на пазарите за олово и оловни компоненти.

3.22.4 Справедлива стойност на финансови инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котираны цени на активен пазар. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

3.22.5 Провизии

Провизиите за гаранции представляват признати суми, които Дружеството очаква да извърши като разходи за гаранционно обслужване и подмяна при дефект на основните продукти през следващата една година.

Признатата сума за гаранции, предоставяни на клиенти за ремонти, е установена от ръководството на базата на миналогодишния опит и очаквания размер на бъдещите дефекти.

4 Нематериални активи

Нематериални активи на Дружеството включват придобити софтуерни лицензи, търговски марки и други нематериални активи. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

Към 31 декември 2018 г.	Софтуер ‘000 лв.	Търговски марки ‘000 лв.	Други ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Брутна балансова стойност	239	544	87	870
Салдо към 1 януари 2018 г.	66	37	100	203
Новопридобити активи, закупени	305	581	187	1 073
Салдо към 31 декември 2018 г.	305	581	187	1 073
Амортизация	(226)	(465)	(49)	(740)
Салдо към 1 януари 2018 г.	(21)	(26)	(12)	(59)
Амортизация	(247)	(491)	(61)	(799)
Салдо към 31 декември 2018 г.	(247)	(491)	(61)	(799)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	58	90	126	274

Към 31 декември 2017 г.	Софтуер ‘000 лв.	Търговски марки ‘000 лв.	Други ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2017 г.	232	544	87	863
Новопридобити активи, закупени	7	-	-	7
Салдо към 31 декември 2017 г.	239	544	87	870
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2017 г.	(195)	(431)	(36)	(662)
Амортизация	(31)	(34)	(13)	(78)
Салдо към 31 декември 2017 г.	(226)	(465)	(49)	(740)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	13	79	38	130

Не са сключвани съществени договори за покупко-продажба през периода.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за доходите на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

5 Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват земи, сгради, машини и оборудване, съоръжения, транспортни средства, стопански инвентар и разходи за придобиване на ДМА. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2018 г.	5 889	17 139	79 966	5 147	3 641	2 620	4 040	118 442
Новопридобити активи	811	535	381	155	122	82	2 647	4 733
Описани активи	-	-	(189)	-	(82)	-	(311)	(582)
Прехвърляне на активи	-	751	1 879	182	-	15	(2 827)	-
Салдо към 31 декември 2018 г.	6 700	18 425	82 037	5 484	3 681	2 717	3 549	122 593
Амортизация								
Салдо към 1 януари 2018 г.	-	(4 809)	(53 977)	(1 513)	(2 937)	(2 342)	-	(65 578)
Амортизация	-	(718)	(4 680)	(210)	(189)	(81)	-	(5 878)
Описана Амортизация	-	-	42	-	17	-	-	59
Салдо към 31 декември 2018 г.	-	(5 527)	(58 615)	(1 723)	(3 109)	(2 423)	-	(71 397)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	6 700	12 898	23 422	3 761	572	294	3 549	51 196

	Земли	Сгради	Машини и Съоръжения оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2017 г.	5 420	15 265	78 704	4 518	3 860	2 467	115 260
Новопридобити активи	469	406	478	156	298	153	4 885
Отписани активи	-	-	(1 144)	-	(559)	-	(1 703)
Прехвърляне на активи	-	1 468	1 928	473	42	(3 911)	-
Салдо към 31 декември 2017 г.	5 889	17 139	79 966	5 147	3 641	2 620	118 442
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2017 г.	-	(4 166)	(50 177)	(1 322)	(3 183)	(2 286)	(61 134)
Амортизация	-	(643)	(4 895)	(191)	(221)	(56)	(6 006)
Отписана Амортизация	-	-	1 095	-	467	-	1 562
Салдо към 31 декември 2017 г.	-	(4 809)	(53 977)	(1 513)	(2 937)	(2 342)	(65 578)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	5 889	12 330	25 989	3 634	704	278	52 864

Монбат АД
Индивидуален финансов отчет
31 декември 2018 г.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за доходите на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

През 2018 и 2017 година Дружеството няма договорно задължение за закупуване на активи. През 2018 и 2017 г. не е имало съществени договорни задължения във връзка с закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Съществената част от разходите за придобиване на нетекущи активи на Дружеството включват разходи, свързани с извършващата се реконструкция и модернизация на мощностите в Монтана.

Към 31.12.2018 г. разходите за придобиване на нетекущи активи са в размер на 3 549 хил. лв. (2017 г.: 4 040 хил. лв.) и са разпределени, както следва:

- Вентилация Блок формовка 254 хил. лв.
- Машина ОМИ 486 хил. лв. (2017 г. – 486 хил. лв.)
- Пристрройка към БФ 204 хил. лв. (2017 г. – 204 хил. лв.)
- Производствен корпус оловна лента и решетки 740 хил. лв. (2017 г. : 740 хил. лв.)
- Монтажна линия за стационарни батерии 109 хил. лв. (2017 г.: 494 хил. лв.)
- Цех основен 149 хил. лв. (2017-39 хил. лв.)
- Други реконструкции 1 607 хил. лв. (2017 г.: 1 965 хил. лв.)

Балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията, заложи като обезпечение по заеми (вж. пояснение 18), е представена, както следва:

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	3 588	6 164	4 179	33	13 964
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	3 588	5 785	4 769	41	14 183

6 Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия

Дружеството има следните инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	2018	участие	2017	участие
			'000 лв.	%	'000 лв.	%
Старт АД	Р. България	Произв. Акум.батерии	4 887	97.80	4 887	97.80
Монбат Рисайклинг ЕАД	Р. България	Рецикл. Олово	50 829	100	35 182	100
Монбат ООД Румъния	Р.Румъния	Търгов. АКБ	194	99	194	99
Енержи Батери Нигерия	Нигерия	Търгов. АКБ	737	100	737	100
Монбат Ню Пауър АД	Р. България	Произв. Акум.батерии	25	51	25	51
Monbat Holding	Германия	Батерии	10 610	90	48	90
Октагон Интернетсгънъл	Р.България	Произв. и търговия	9	49.94	9	49.94
Монбат Батери	Австрия	Търговия	98	100	-	-
Монбат Спеа ЕООД	Р.България	Транспорт	50	100	-	-
Монбат Холдинг Тунис	Холандия	Холдингова Компания	39	100	-	-
			67 478		41 082	

Инвестициите в дъщерни предприятия са отразени във финансовия отчет на Дружеството по себестойност, нетно от обезценка.

6.1 Учредяване на дъщерно дружество Монбат Батери Австрия

На 29.09.2018 г. Монбат АД учредява дъщерно дружество Монбат Батерии Австрия. Учредяването е осъществено с цел разширяване на търговската дейност на Монбат АД в Австрия и региона.

6.2 Учредяване на дъщерно дружество Монбат Холдинг Тунис

На 15.05.2018 г. Монбат АД учредява дъщерно дружество Монбат Холдинг Тунис. Учредяването е извършено с цел разширяване на дейността на Дружеството в Африка. Холдинговата компания е инкорпорирана в Холандия предвид данъчните предимства, предлагани от холандската данъчна система, и наличието на споразумения за избягване на двойното данъчно облагане между Холандия и редица африкански държави.

6.3 Учредяване на дъщерно дружество Монбат Спеа

На 26.06.2018 г. Монбат АД е учредява дъщерно дружество Монбат Спеа ЕООД. Учредяването е извършено с цел отделяне на транспортната дейност, извършвана от дружествата част от рециклиращата дивизия на Групата, в отделно юридическо лице.

6.4 Придобиване на дялове в асоциирано дружество АзМонбат

На 06.12.2018 Монбат АД придобива 20% от дяловете в дружество АзМонбат на покупна цена от 2 лева. Придобиването е извършено с цел разширяване на дейността на Дружеството в Азербайджан.

6.5. Придобиване на дъщерно дружество Монбат Холдинг Германия

На 31.07.2017 г. Монбат АД е придобил 90 % от собствения капитал на Монбат Холдинг Германия. На 26.06.2018 г. е увеличен капитала на същото. Придобиването е осъществено с цел диверсификация дейността на Монбат АД.

6.6. Придобиване на асоциирано дружество Октагон Интернешънъл

На 11.09.2017 г. Дружеството закупува и 2 500 дяла, представляващи 49.94% от капитала на Октагон Интернешънъл ООД за 9 хил. лв.

6.7. Продажба на дялове на дъщерно дружество Окта Лайт България АД

През септември месец 2017 г. Монбат АД реструктурира участието си в капитала на Окта Лайт България АД (в последствие трансформирано на Окта Лайт България ЕАД) чрез прехвърляне на 2,346,000 бр. акции от капитала на дружеството на Октагон Интернешънъл ЕООД. През септември месец Монбат АД придоби 49.94% от капитала на Октагон Интернешънъл ЕООД (в последствие трансформирано в Октагон Интернешънъл ООД).

С договор за цесия и договор за заместване в дълг, сключени между Монбат АД, Окта Лайт България АД и Октагон Интернешънъл ООД задълженията на Окта Лайт България АД към Монбат АД бяха прехвърлени към Октагон Интернешънъл ООД. В тази връзка и във връзка с договорите за прехвърляне на акции и дялове, общия нетен ефект на оставащото необезпечено задължение на Октагон Интернешънъл към Монбат АД е посочен в бел. 34. Ръководството на Дружеството счита, че Дружеството продължава да контролира компанията Окта Лайт България ЕАД, тъй като структурата на мениджмънта на Окта Лайт България ЕАД, състава на Съвета на директорите, както и водената финансова политика дават правомощия на Дружеството в предприятието и възможност за използването на тези правомощия, за да може Дружеството да окаже въздействие върху размера на възвращаемостта на направената инвестиция. В допълнение ръководството на Дружеството преценява, че Дружеството продължава да е изложено на и продължава да има права върху променливи приходи от участието си в Окта Лайт България ЕАД.

Акциите на дъщерните предприятия не са регистрирани на публична борса и поради тази причина не може да бъде установена справедливата им стойност.

През 2018 г. Дружеството е получило дивидент в размер на 7 500 хил. лв. от своето дъщерно дружество Монбат Рисайклинг ЕАД.

Условните задължения или другите поети ангажименти, свързани с инвестиции в дъщерни дружества за оповестени в бел. 35.

7 Лизинг

а. Финансов лизинг като лизингополучател

Дружеството е придобило по договори за финансов лизинг транспортни средства. Нетната балансова стойност на активите, придобити по договори за финансов лизинг, е в размер на 158 хил. лв. (80 хил. лв. за 2017 г.) Активите са включени в група „Транспортни средства“.

Задълженията за финансов лизинг са обезпечени от съответните активи, придобити при условията на финансов лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания към края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1	От 1 до 5	Над 5	Общо
	година	години	години	
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
31 декември 2018 г.				
Лизингови плащания	33	95	-	128
Дисконтиране	(3)	(3)	-	(6)
Нетна настояща стойност	30	92	-	122

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1	От 1 до 5	Над 5	Общо
	година	години	години	
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
31 декември 2017 г.				
Лизингови плащания	16	55	-	71
Дисконтиране	(2)	(2)	-	(4)
Нетна настояща стойност	14	53	-	67

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в края на 5-та година от срока на лизинга. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения. Не са признавани разходи от условни наеми и не се очакват приходи от сублизинг, тъй като всички активи, за които са сключени лизингови договори, се използват само от Дружеството.

Справедливата стойност на задълженията по финансов лизинг се оценява на 122 хил. лв. (67 хил. лв. за 2017 г.), която отразява настоящата им стойност и лихвените проценти по обезпечени банкови заеми при подобни условия.

б. Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Дружеството са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1	От 1 до 5	Общо
	година	години	
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Към 31 декември 2018 г.	502	568	1 070
Към 31 декември 2017 г.	425	530	955

Разходът по договори за оперативен лизинг е в размер на 541 хил. лева (2017 г.: 425 хил. лева). Разходът представлява минимални лизингови плащания по договорите.

Договорите за оперативен лизинг на Дружеството не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дял.

8 Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2018 ‘000 лв.	Признати в печалбата или загубата ‘000 лв.	31 декември 2018 ‘000 лв.
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	2 235	51	2 286
Текущи пасиви			
Задължения за компенсиреми отпуски към персонала	(6)	(1)	(7)
Обезценка на вземания	(720)	(119)	(839)
Провизии за гаранции по рекламации	45	-	45
Обезценка на материални запаси	(50)	-	(50)
Обезценка на инвестиции	(350)	-	(350)
	<u>1 154</u>		<u>1 085</u>
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	<u>(1 126)</u>		<u>(1 246)</u>
Отсрочени данъчни пасиви	<u>2 280</u>		<u>2 331</u>
Нетно отсрочени данъчни пасиви	<u>1 154</u>		<u>1 085</u>
Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2017 ‘000 лв.	Признати в печалбата или загубата ‘000 лв.	31 декември 2017 ‘000 лв.
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	2 221	14	2 235
Текущи пасиви			
Задължения за компенсиреми отпуски към персонала	(7)	1	(6)
Обезценка на вземания	(1 020)	300	(720)
Провизии за гаранции по рекламации	45	-	45
Обезценка на материални запаси	(50)	-	(50)
Обезценка на инвестиции	(350)	-	(350)
	<u>839</u>		<u>1 154</u>
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	<u>(1 427)</u>		<u>(1 126)</u>
Отсрочени данъчни пасиви	<u>2 266</u>		<u>2 280</u>
Нетно отсрочени данъчни пасиви	<u>839</u>		<u>1 154</u>

9 Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Незавършено производство	8 766	5 747
Материали	13 429	15 019
Стоки и материали на път	6 409	3 303
Продукция	7 902	12 102
Стоки	465	1 021
Материални запаси	36 971	37 192

Намаление на разходите в резултат на възстановяване на обезценки, които са били признати в предходни периоди, не е настъпило през 2018 г. или 2017 г.

Учреден е особен залог върху съвкупност от суровини и материални запаси - олово, оловни сплави и акумулаторни батерии и техните производни, собственост на Монбат АД, като обезпечение на задължения по договор за кредит овърдрафт за оборотни средства от SG Експресбанк, овърдрафт за оборотни средства от 31.10.2017 г. и договори от 23.11.2010 г. и 07.12.2004 с Юробанк България АД.

Балансовата стойност на материалните запаси, заложили като обезпечение по заеми (вж. пояснение 18), е в размер на 27 500 хил. лв. към 31.12.2018 г.

10 Краткосрочни финансови активи

Другите краткосрочни финансови активи през представените отчетни периоди включват акции и отпуснати търговски заеми, които са държани в краткосрочен период:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
- Акции	50	50
- Даниела Пеева	-	3
- Пробе инвестмънт холдинг	685	-
	735	53

- **Договор от 25.10.2017 г. с Даниела Пеева**
Усвоена главница: 5 хил. лв.
Срок на кредита: една година
Остатък по главницата към 31.12.2018 г.: 0 хил. лв.
Погасяване: еднократно при изтичане срока на договора.
- **Договор от 13.11.2018 г. с Пробе инвестмънт холдинг**
Усвоена главница: 685 хил. лв.
Срок на кредита: една година
Остатък по главницата към 31.12.2018 г.: 685 хил. лв.
Погасяване: еднократно при изтичане срока на договора.

Към датата на изготвяне на финансовия отчет заемът е изплатен.

11 Търговски вземания

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Търговски вземания, брутно	65 929	54 778
Обезценка на вземания	(2 841)	(1 655)
Отписани	(1 682)	(527)
Търговски вземания	61 406	52 596

Всячки вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Търговски вземания в размер на 1 155 хил. лв. са отписани.

Дружеството е използвало опростения подход, позволен от МСФО 9 (бел. 2), за измерване на провизиите за загуби по отношение на търговски вземания, чийто кредитен риск не се е увеличил значително.

Дружеството е оценило провизиите за загуби по отношение на определени търговски вземания, чийто кредитен риск се е увеличил значително, използвайки очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента (ECL подход).

Резултатът от оценката е обезценка в размер на 1 186 хил. лв., която е призната в „Обезценка на вземания”.

Част от обезценените вземания в предишни периоди са били отписани.

Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Салдо към 1 януари	(1 655)	(1 655)
Загуба от обезценка	(1 186)	-
Салдо към 31 декември	(2 841)	(1 655)

12 Данъчни вземания

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
ДДС за възстановяване	2 964	5 265
Митни сборове	373	-
Корпоративен данък	146	754
Данък при източника	16	15
	3 499	6 034

Данъчните вземания включват данък добавена стойност за възстановяване в размер на 2 964 хил. лв. за периода на месец декември 2018 г. Данъкът е възстановен през 2019 г.

13 Други вземания

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Вземания от подотчетни лица	10	10
Предплатени разходи	3 605	993
Предплатени застраховки	57	66
Други	204	175
	3 876	1 244

14 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	1 625	1 240
- евро	31 142	2 180
- щатски долари	739	98
- британски лири	1	3
Пари и парични еквиваленти	33 507	3 521

Към 31.12.2018 г. и 31.12.2017 г. Дружеството няма блокирани парични средства.

15 Собствен капитал

15.1 Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 39 000 000 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от Общото събрание на акционерите на Дружеството.

	2018 брой акции	2017 брой акции
Брой издадени и напълно платени акции: В началото на годината	39 000 000	39 000 000
Брой издадени и напълно платени акции през годината	-	-
Общ брой акции, оторизирани на 31 декември	39 000 000	39 000 000

Списъкът на акционерите на Дружеството е представен, както следва:

	31 декември 2018	31 декември 2018	31 декември 2017	31 декември 2017
	Брой акции	%	Брой акции	%
Приста ойл Холдинг ЕАД	16 666 371	42.73	16 666 371	42.73
ПРИСТА ХОЛДКО				
КООПЕРАТИФ" У.А	8 103 758	20.78	8 103 758	20.78
Монбат Трейдинг ООД	2 752 800	7.06	2 752 800	7.06
УПФ Доверие	2 553 813	6.55	2 549 457	6.54
ЗУПФ Алианц България	2 029 556	5.20	2 029 556	5.20
Други физически и юридически лица	6 893 702	17.68	6 898 058	17.69
	39 000 000	100	39 000 000	100

Общият брой на притежаваните акции и права на глас пряко и чрез свързани лица от страна на Приста Ойл Холдинг ЕАД е 19 419 171 бр. или 49,79 % Върху притежаваните от Монбат Трейдинг ООД и Приста Ойл Холдинг ЕАД акции има сключен залог по реда на Закона за Договорите за финансови обезпечения (ЗДФО) в полза на Уникредит Булбанк АД във връзка с предоставен заем от Уникредит Булбанк АД на Приста Инвест 2016 АД.

15.2 Премиян резерв

Премияния резерв на Дружеството представлява постъпления, получени в допълнение към номиналната стойност на издадените през 2006 г. акции. Постъпленията са включени в премияния резерв, намалени с регистрационните и други регулаторни такси.

Превишението над номинала от 1 лв. за всяка продадена акция и таксите на инвестиционния посредник са отчетени в увеличение стойността на премияния резерв до 28 611 хиляд. лв. към 31.12.2018 г. и 31.12.2017 г.

15.3 Общи резерви

Всички суми са в '000 лв.

	Законови резерви	Други резерви	Общо резерви
Салдо към 01 януари 2017 г.	3 900	59 966	63 866
Прехвърляне на печалба	-	-	-
Салдо към 31 декември 2017 г.	3 900	59 966	63 866
Прехвърляне на печалба	-	-	-
Салдо към 31 декември 2018 г.	3 900	59 966	63 866

Законови резерви

Законовите резерви представляват 10% резерви заделени от текущите печалби според изискванията на Търговския закон до достигане на 10% от акционерния капитал.

Други резерви

Другите резерви към 31.12.2018 г. са в размер на 59 966 хил. лв. и са формирани от неразпределена печалба на Дружеството от 2006 г., 2008 г., 2009 г., 2010 г., 2012 г., 2013 г. и други изменения.

16 Провизии за гаранции

Балансовите стойности на провизиите могат да бъдат представени, както следва:

	Провизии за гаранции ‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2018 г.	183
Начислени / (използвани) суми	-
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	183

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Текущи		
Балансова стойност	183	183
	183	183

Провизиите за гаранции представляват признати суми, които Дружеството очаква да извърши като разходи за гаранционно обслужване и подмяна при дефект на основните продукти през следващата една година. Признатата провизия е изчислена на база най-добрата приблизителна оценка, която ръководството на Дружеството може да направи на база минал опит и очаквана реализация на продуктите.

17 Възнаграждения на персонала

17.1 Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Разходи за заплати	11 538	10 351
Разходи за социални осигуровки	2 168	2 017
Разходи за персонала	13 706	12 368

17.2. Задължения към персонала

Задълженията към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2018	2017
	‘000 лв.	‘000 лв.
Задължения за заплати	430	292
Задължения за осигуровки	279	251
Задължения за компенсирани отпуски	188	177
Задължения към персонала и осигурителни институции	897	720

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2019 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството не е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица”, тъй като на база минал опит не очаква съществени такива да възникнат.

18 Заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Текущи		Нетекущи	
	2018	2017	2018	2017
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Банкови заеми	83 828	77 155	-	6 063
Общо балансова стойност	83 828	77 155	-	6 063

18.1 Заеми, отчитани по амортизирана стойност

Описание на договорите за банкови заеми:

1. Райффайзенбанк ЕАД

Договор от 25.02.2014

Дата на падеж: 15.02.2017

Размер на кредита: 3 200 000 EUR

Вид на кредита: Революиращ

Лихви и комисионни: 1 М EURIBOR + надбавка

Монбат АД
Индивидуален финансов отчет
31 декември 2018 г.

Обезпечения: Договорна ипотека на ПИ 48489.5.279 , ПИ 48489.5.281, ПИ 48489.5.396, ведно с построените върху тях сгради, находящи се в гр. Монтана, ул. Индустриална, собственост на Монбат АД и на Монбат Рисайклинг ЕАД.

С анекс от 30.6.2016 г. се увеличава размер на кредита до 4 200 000 EUR.

С анекс м.06.2017 г. се увеличава размера на кредита до 9 200 000 EUR.

Дата на падеж: 15.05.2019 г.

Залог върху МСО собственост на Монбат АД и Монбат Рисайклинг ЕАД.

Първи по ред особен залог върху всички настоящи и бъдещи вземания по сметки в банката.

Усвоена сума към 31.12.2018 г. в размер на 9 199 891 EUR или 17 993 424 лв.

2. Юробанк България АД Договор № 339/07.12.2004 г.

Дата на падеж: 01.09.2014 г.

Размер на кредита: 2 200 000 EUR

Вид на кредита: Кредитна линия

Лихви и комисионни: 3 M Sofibor + надбавка

Обезпечения: Особен залог на вещи и материални запаси, собственост на Монбат АД

С анекс от 16.06.2017г. се увеличава размерът на кредита до 18 971 401 лева и

Дата на падеж: 28.08.2019 г.

Усвоена сума към 31.12.2018 г. в размер на 18 971 199 лв.

3. Юробанк България АД Договор № 100-972 от 23.11.2010 г.

Дата на падеж: 29.08.2015 г.

Размер на кредита: 1 000 000 EUR

Вид на кредита: За оборотни средства

Лихви и комисионни: 3 м EURIBOR + надбавка

Обезпечения:

Имот 1:1/2 идеална част от поземлен имот с идентификационен №48489.282 по кадастрална карта на гр. Монтана, одобрена със Заповед № РД-18-19-/05.04.2006 на изпълнителния директор на АК.

Имот 2:1/2 идеална част от поземлен имот с идентификационен №48489.282 по кадастрална карта на гр. Монтана, одобрена със Заповед № РД-18-19-/05.04.2006 на изпълнителния директор на АК.

Особен залог:

Залог 1: Машини, съоръжения и автомобили, находящи се в производствената сграда на Монбат АД в гр. Монтана, ул. Индустриална №72.

Залог 2: Автокантар и портиерна със застроена площ от 102 кв.м., съгласно доказателствен документ за собственост и инвентарен номер 3000000003.

Залог 3: Разтоварище, със застроена площ от 1 980 кв.м., съгласно доказателствен документ за собственост и инвентарен номер 3000000004.

Особен залог вписан в ЦРОЗ- ДМА, машини и съоръжения, движими вещи.

С допълнително споразумение от 29.07.2014 г. кредитът се превадутира в лева

Дата на падеж: 28.08.2019 г.

Размер на кредита: 1 955 830 лева

Вид на кредита: Кредитна линия

Лихви и комисионни: 3 M Sofibor + надбавка

Обезпечения: Запис на заповед за 1,955,830 лева.

Усвоена сума към 31.12.2018 г. в размер на 1 909 756 лв.

4. Хишо Ное Груше банк АГ

Договор за кредит от 16.05.2014 г.

Дата на падеж: 03.10.2018 г.

Размер на кредита: 10 000 000 EUR

Вид на кредита: Инвестиционен

Лихви и комисионни: 3 М EURIBOR + надбавка

Обезпечения: Особен залог върху съвкупност от притежаваните от Монбат АД акции на Монбат Рисайклинг ЕАД.

С допълнително споразумение от 21.07.2018 г. кредитът намалява размера си.

Дата на падеж 31.07.2020 г.

Размер на кредита: 8 000 000 EUR

Лихви и комисионни: 6 М EURIBOR + надбавка

Уسوена сума към 31.12.2018 г. в размер на 8 000 000 евро или 15 646 640 лв.

Начислена лихва към 31.12.2018 г. в размер на 212 745 лв.

Съгласно сключеното споразумение с Банката, Дружеството следва да поддържа ковенант във връзка с коефициент на консолидирания нетен дълг на Групата Монбат към EBITDA за финансовата 2018 г., който коефициент следва да е по-нисък от 2.5. Предварителните неаудитирани консолидирани финансови отчети на Групата показват, че Дружеството е в нарушение на този ковенант. С оглед нарушението на ковенанта заемът е класифициран като текущ. Към датата на изготвяне на финансовия отчет нарушението не е било отстранено, тъй като следващата релевантна дата за изчисляване на ковенанта, заложена в договора е 30 юни 2019 г.

5. Банка ДСК ЕАД

Дог.№1675/16.09.2015 г.

Дата на падеж: 10.09.2019 г.

Размер на кредита: 2 500 000 евро

Вид на кредита: за оборотни средства

Лихви: 1 М EURIBOR+надбавка

Обезпечение: Особен залог върху материални запаси.

Уسوена сума към 31.12.2018 г. в размер на 2 500 000 евро или 4 889 575 лв.

6. Банка ДСК ЕАД

Дог.№1674/16.09.2015 г.

Дата на падеж: 10.09.2019 г.

Размер на кредита: 2 000 000 лева

Вид на кредита: за оборотни средства

Лихви: 1 М SOFIBOR+надбавка

Обезпечение: Особен залог върху материални запаси.

Уسوена сума към 31.12.2018 г. в размер на 1 997 883 лева.

7. SG Експресбанк

Дог. от 31.10.2017 г.

Дата на падеж: 31.10.2019 г.

Размер на кредита: 7 000 000 лева

Вид на кредита: за оборотни средства

Лихви: 1 М Sofibor+надбавка

Обезпечение: Особен залог върху материални запаси. Особен залог върху вземания по банкови сметки в банката.

Усвоена сума към 31.12.2018 г. в размер на 6 974 517 лева.

8. Райфайзенбанк България ЕАД

Дог. от 09.11.2015 г.

Дата на падеж: 15.05.2019 г.

Размер на кредита: 490 000 лева

Вид на кредита: Овърарафт

Лихви: 1 М SOFIBOR+надбавка

Обезпечение: Необезпечен

Усвоена сума към 31.12.2018 г. в размер на 488 434 лева.

9. Хипо Ное Групе банк АГ

Дог. от 21.07.2016 г.

Дата на падеж: 21.07.2021 г.

Размер на кредита: 3 600 000 EUR

Вид на кредита: Инвестиционен

Лихви: 6 М EURIBOR+надбавка

Обезпечение: Втори особен залог върху съвкупност от притежаваните от Монбат АД акции на Монбат Рисайклинг ЕАД.

С допълнително споразумение от 21.07.2018 г. кредитът увеличава размера си.

Дата на падеж 31.07.2023 г.

Размер на кредита: 5 000 000 EUR

Вид на кредита: За оборотни средства

Лихви и комисионни: 6 М EURIBOR + надбавка

Усвоена сума към 31.12.2018 г. в размер на 5 000 000 EUR или 9 779 150 лева.

Начислена лихва към 31.12.2018 г. в размер на 127 158 лв.

Съгласно сключеното споразумение с Банката, Дружеството следва да поддържа ковенант във връзка с коефициент на консолидираният нетен дълг на Групата Монбат към EBITDA за финансовата 2018 г., който коефициент следва да е по-нисък от 2.5. Предварителните неаудитирани консолидирани финансови отчети на Групата показват, че Дружеството е в нарушение на този ковенант. С оглед нарушението на ковенанта заемът е класифициран като текущ. Към датата на изготвяне на финансовия отчет нарушението не е било отстранено, тъй като следващата релевантна дата за изчисляване на ковенанта, заложена в договора е 30 юни 2019 г.

10. Пиреос Банк

Дог. от 05.10.2017 г.

Дата на падеж: 30.09.2019 г.

Размер на кредита: 2 556 459 евро.

Вид на кредита: Кредетна линия

Лихви: 3 М EURIBOR+надбавка

Обезпечение: Първи по ред особен залог върху съвкупност от вземания от трети лица.

Усвоена сума към 31.12.2018 г. в размер на 2 473 500 EUR или 4 837 745 лв.

11. Картови сметки с кредитен лимит от 50 хил. лв. и усвоени суми към 31.12.2018 г. в размер на 0 хил. лв.

18.2. Финансираня

По оперативна програма Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013 г. Монбат АД печели процедура „Технологична модернизация в големи предприятия“ и му е отпусната безвъзмездна финансова помощ в размер на 4 227 хил. лв. за инвестиране в ново оборудване за производство на решетки и плочи за сухозаредни и залети оловно-кисели батерии.

Краткосрочната и дългосрочната част на финансирането може да бъде представено по следния начин:

	2018	2018
	‘000 лв.	‘000 лв.
	Текуща част	Нетекуща част
Балансова стойност	662	1 726
	662	1 726

	2017	2017
	‘000 лв.	‘000 лв.
	Текуща част	Нетекуща част
Балансова стойност	662	2 393
	662	2 393

През 2013 г. „Монбат“ АД спечели проект по Процедура BG161PO003-1.1.07 „Внедряване на иновации в предприятията“, ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ на стойност 4 112 788.97 лева. Стойността на безвъзмездното финансиране по процедурата за проекта е 2 053 084.48 лева и е получена през 2015 г.. Проектът е за производство на два вида батерии с технология AGM – стационарни батерии (телекомуникационни) и автомобилни батерии с AGM технология.

19 Задължения по облигационни заеми

Дружеството издаде първа по ред емисия конвертируеми корпоративни облигации с ISIN BG2100023170 издадени при условията на първично публично предлагане при следните параметри: 28 015 (двадесет и осем хиляди и петнадесет) броя с номинална стойност 1 000 (хиляда) евро всяка. Дата на сключване на облигационния заем: 20.01.2018

Дата на падеж: 20.01.2025

Вид на облигациите: конвертируеми обикновени, поименни, безналични, лихвоносни, свободно прехвърляеми, необезпечени.

Срок до падежа: 84 (осемдесет и четири) месеца.

Лихвен процент: плаваща лихва от 6-месечен EURIBOR плюс надбавка от 300 базисни точки, но не по-малко от 3.00% на годишна база.

Дати на лихвените плащания: на 20 януари и 20 юли във всяка от годините до падежа. В случай, че някоя от датите е почивен или неработен ден, лихвените плащания ще се извършват на първия следващ работен ден.

Погасяване: на три вноски на края на 5-тата, 6-тата и 7-та година съответно по 20%, 30% и 50% от номинала на емисията, което съвпада със следните дати на лихвени плащания: 20/01/2023, 20/01/2024 или 20/01/2025. В случай на наличие на конвертиране, главничните погашения ще бъдат изчислявани на базата на текущия размер на номинала на облигационната емисия към датата на съответното главнично плащане. В този случай, последната главнична вноска на края на 7-та година ще бъде изравнителна и ще погаси целия остатък от номинала на емисията, в случай че такъв съществува.

Опция за конвертиране: всеки облигационер може да поиска конверсия на притежаваните от него облигации съгласно текущия им номинал по Цената на конверсия на 48-тия, 66-тия или 78-мия месец след издаване, отговарящи съответно на следните дати на лихвени плащания: 20/01/2022, 20/07/2023 и 20/07/2024.

Цена на конвертиране: равна на 90% от среднопретеглената цена на акция на Дружеството за шестте месеца, предхождащи съответната дата на конвертиране, ако опция за конвертиране бъде упражнена.

Минимален размер на конвертиране: 5% от текущия номинал на облигацията за всички дати на конвертиране.

Опция за обратно изкупуване: Дружеството има право да изкупи цялата остатъчна част от емисията на 60-ия месец след дата на издаване при цена 101% от текущата номинална стойност. Датата на кол опцията съвпада с датата на лихвено и главнично плащане на 60-ия месец или 20.01.2023 г. като опцията за обратно изкупуване взема предвид съответните 20% главнично плащане.

Краткосрочната и дългосрочната част на задълженията по облигационни заеми, може да бъде представено по следния начин:

	2018 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
	Текуща част	Нетекуща част
Балансова стойност на Задължение по облигационен заем	-	49 127
Справедлива стойност на опция за конвертиране	-	6 454
		<u>55 581</u>
	2017 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
	Текуща част	Нетекуща част
Балансова стойност на Задължение по облигационен заем	-	18
	-	<u>18</u>

Ръководството на Дружеството е оценило справедливата стойност на опцията за конвертиране при първоначалното и признаване и към 31.12.2018 г., предоставена на притежателите на облигации на 48-ия месец от емитирането на облигационния заем. Използваният модел за оценка презумира, че цената на акциите на Дружеството следва Брауново движение. Моделът за оценка използва итеративна Монте Карло симулация, използвайки голям брой пробни резултати, за да се доближи до целевото решение.

Стойността на опцията за конвертиране при първоначално и признаване и към 31.12.2018 г. е 6 454 хил. лева.

Справедливата стойност на опцията за конвертиране е извадена от номиналната стойност на задължението за облигации, и остатъчната стойност на задължението по облигационния заем е оценена по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва.

За останалите вградени характеристики (например опция за обратно изкупуване (по отношение на предплащането на дълга) и опция за нулев или положителен 6M EURIBOR (по отношение на минималното ниво на лихвения процент) Дружеството смята, че те са тясно свързани с основния договор. Разликата между амортизираната стойност на дълга, включваща паричните потоци, произтичащи от изцялението на опцията за обратно изкупуване (на всяка дата, за която е приложима), се приема за незначителен в сравнение с амортизираната стойност на договора за основния дълг преди упражняване на опцията за обратно изкупуване. Към датата на първоначално признаване опцията за нулев или положителен 6M EURIBOR бе оценена като „извън парите“, тоест упражнимата цена на опцията (6M EURIBOR плюс 300 b.p.) бе оценена като по-ниска от нивото на лихвения процент, необходим за съпоставима облигация без опция за конвертиране.

Транзакционните разходи по емитирането на облигационния заем, свързани с компонента на деривативния инструмент за конвертиране в размер на 47 хил. лв. са отчетени като разход в „Разходи за лихви“. Транзакционните разходи в размер на 353 хил. лв., отнасящи се до дълговия компонент на Облигацията, са включени в балансовата стойност на дълговия компонент. Същите се амортизират за периода на конвертируемата облигация, като се използва метода на ефективната лихва.

Изчисленият и приложен ефективен лихвен процент по компонента на облигационния дълг, отчитана по амортизирана стойност, е равен на около 6% годишно.

Времевият хоризонт за изчисляване на ефективния лихвен процент е равен на 5 години от емитирането на облигацията поради факта, че ръководството на Дружеството очаква, че опцията за обратно изкупуване на 5-та година от емитирания облигационен заем, ще бъде упражнена.

20 Търговски задължения

Търговските задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Задължения към доставчици	18 020	17 170

21 Данъчни задължения

Данъчните задължения включват:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
ДДФЛ	52	37
Данък върху разходите	112	102
	164	139

22 Други задължения

Другите задължения могат да бъдат обобщени, както следва:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Продуктова такса	793	771
Приходи за бъдещи периоди – аванси	4 960	3 750
Дължими дивиденди на физически лица	61	61
Задължения по облигационни заеми	738	-
Други краткосрочни задължения	13	20
	6 565	4 602

Съгласно Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци Дружеството начислява продуктова такса за батерии и акумулатори. Таксата не се заплаща ефективно към Министерството на околната среда и водите, тъй като Дружеството е изпълнило изискванията на Закона за управление на отпадъците и извършва дейности по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране, разкомплектоване и обезвреждане на отпадъци. Със заповед № РД 282 от 15.05.2018 г. на Министъра на околната среда и водите, начислената продуктова такса за 2017 г. е опростена и Дружеството е отчетло приход в размер на 771 хил. лв. Начислената продуктова такса през 2018 г. се очаква да бъде опростена със заповед на Министъра на околната среда и водите през 2019 г., тъй като Дружеството продължава да спазва изискванията на Закона за управление на отпадъците.

23 Приходи от продажби и други

Приходите от продажби и другите приходи на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Приходи от продажба на продукция	227 521	238 097
Приходи от продажба на материали	58 686	70 591
Приходи от продажба на стоки	58 204	37 949
Приходи от предоставяне на услуги	2 038	1 748
Други приходи от продажби	2 495	2 028
Други приходи - приходи от финансираня	668	668
	349 612	351 081

В приходи от продажба на продукция са включени приходи от продажба на технологичен отпадък в размер на 29 994 хил. лева за 2018 година и 34,551 хил. лева за 2017 година.

24 Разходи за материали и себестойност на продадените стоки и други текущи активи

24.1 Разходите за материали включват:

	2018	2017
	'000 лв.	'000 лв.
Основни и спомагателни материали	(175 307)	(194 393)
Електроенергия	(4 300)	(3 547)
Горива и смазочни материали	(2 073)	(1 354)
Опаковъчни и други материали	(1 500)	(751)
Резервни части и окомплектовка	(1 347)	(1 180)
Други разходи	(723)	(1 269)
	<u>(185 250)</u>	<u>(202 494)</u>

24.2 Себестойност на продадените стоки и други текущи активи

	2018	2017
	'000 лв.	'000 лв.
Материали олово и сплави	50 257	63 822
Материали други	6 778	5 547
Стоки – Старт АД	56 006	35 619
Стоки други	7	191
	<u>113 048</u>	<u>105 179</u>

25 Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2018	2017
	'000 лв.	'000 лв.
Разходи за дистрибуция	(11 194)	(11 496)
Застраховки	(572)	(557)
Разходи за наем	(541)	(425)
Разходи за реклама	(562)	(350)
Хонорари по граждански договори	(193)	(273)
Разходи за одит	(105)	(105)
Други разходи	(5 489)	(4 730)
	<u>(18 656)</u>	<u>(17 936)</u>

26 Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи

	2018	2017
	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от продажба	209	151
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(212)	(140)
Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи	<u>(3)</u>	<u>11</u>

27 Други разходи

Другите разходи на Дружеството включват:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Отписани материални запаси	(1 778)	(1 305)
Разходи за командировки	(319)	(284)
Представителни разходи	(214)	(171)
Дарения	(147)	(174)
Отписани вземания	(1 155)	(527)
Обезценка на вземания	(1 186)	-
Други	(1 270)	(1 054)
	(6 069)	(3 515)

28 Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Разходи по заеми, отчитани по амортизирана стойност:		
Банкови заеми по амортизирана стойност	(2 177)	(2 014)
Облигационен заем	(2 695)	-
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(4 872)	(2 014)
Други лихви	(2)	(4)
Други финансови разходи	(707)	(597)
Финансови разходи	(5 581)	(2 615)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Приходи от лихви върху финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	1 255	2 136
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	1 255	2 136
Финансови приходи	1 255	2 136

Транзакционни разходи, свързани с компонента на деривативния елемент на опцията за конвертиране в размер на 47 хил. лева, са отчетени като разход в „Други финансови разходи“.

Пропорционалните купонни плащания, изчислени по купонната ставка на задължението за облигации за 2018 г., са в размер на 1,553 хиляди лева. Общият разход за лихви по облигационното задължение е в размер на 2,695 хил. лева. Разликата между купонните плащания и изчислените разходи за лихви се дължи на ефективния лихвен процент, дължащ се на очакваната справедлива стойност на опцията за конвертиране (бел. 19).

29 Други финансови позиции

Другите финансови позиции включват:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Печалба/(Загуба) от промяна във валутните курсове по вземания и задължения	730	(256)
Други финансови позиции	730	(256)

30 Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на законова данъчна ставка в размер на 10 % (2017 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Печалба преди данъчно облагане	10 244	7 147
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	(1 024)	(715)
Непризнати приходи и разходи за данъчни цели	(69)	(80)
Доходи от участия в дъщерни предприятия	750	-
Текущ разход за данъци върху дохода	(343)	(795)
Разходите за данъци включват:		
Текущ разход за данъци	(412)	(480)
Отсрочени данъчни разходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	69	(315)
Разходи за данъци върху дохода	(343)	(795)
Ефективна данъчна ставка	3%	11%

Пояснение 8 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

31 Доход на акция и дивиденди

31.1 Доход на акция

Доходът на акция е изчислен, като за числител е използвана нетната печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на Дружеството.

Среднопретегленият брой акции, използван за изчисляването на основния доходна акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

	2018	2017
Печалба, подлежаща на разпределение (в лв.)	9 901 000	6 352 000
Среднопретеглен брой акции	39 000 000	39 000 000
Доход на акция (в лв. за акция)	0.25	0.16

31.2 Дивиденсти

На ОСА, проведено 25.06.2018 г. е взето решение за разпределение на дивидент в размер на 7 500 000 лв., който е част от печалбата за 2017 г. и част от печалбата за предходни години.

До 31.12.2018 г. Дружеството е изплащало дивидент в размер на 8 954 337 лв.

На ОСА, проведено 26.06.2017 г. е взето решение за разпределение на дивидент в размер на 11 032 000 лв., който е част от печалбата за 2016 г.

До 31.12.2017 г. Дружеството е изплатило дивидент в размер на 10 117 192 лв.

32 Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват акционерите, дъщерни предприятия, предприятия под общ контрол, ключов управленски персонал и други описани по-долу.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банков път. Свързаните лица на Дружеството са описани по – долу:

Свързано лице	Държава	Вид свързаност
Приста ойл Груп В.У	Холандия	Компания Майка
ПРИСТА ХОЛДКО КООПЕРАТИФ” У.А.	Холандия	Свързано лице
„СТАРТ“ АД	България	Дъщерно дружество
„МОНВАТ RECYCLING“	Румъния	Дъщерно дружество
„МОНВАТ“	Сърбия	Дъщерно дружество
„МОНБАТ ТРЕЙДИНГ“ ООД	България	Свързано лице
„УУ МОНБАТ“	Сърбия	Дъщерно дружество
„ПРИСТА ОЙЛ ХОЛДИНГ“ ЕАД	България	Компания Майка
„ПРИСТА РИАЛ ЕСТЕЙТС“	България	Свързано лице
„ПРИСТА ОЙЛ ТРЕЙДИНГ“	България	Свързано лице
„ПРИСТА ОЙЛ“	Румъния	Свързано лице
„ПРИСТА ОЙЛ“	Одеса	Свързано лице
„ПРИСТА ОЙЛ“	Киев	Свързано лице
„ПРИСТА ОЙЛ“	Унгария	Свързано лице
„ПРИСТА ОЙЛ“	Словакия	Свързано лице
„ПРИСТА ОЙЛ“	Македония	Свързано лице
„ПРИСТА ОЙЛ“	Сърбия	Свързано лице
„ПРИСТА ИНВЕСТ 2016“ АД	България	Свързано лице
„ПРИСТА ОЙЛ“	Турция	Свързано лице
Бобко ООД/Микс ойл	България	Пламен Бобоков
Винарска къща Русе АД	България	Пламен Бобоков
Вуелта Европа АД	България	Пламен Бобоков
Приста Порт АД	България	Пламен Бобоков
Югланс ООД	България	Пламен Бобоков
Левента ООД	България	Пламен Бобоков
ПРР ООД	България	Пламен Бобоков
Фондация „Братя Бобокови“	България	Атанас Бобоков
Приста Ойл Рали Тийм	България	Атанас Бобоков
ФК Дунав – Русе	България	Атанас Бобоков
МОЛ РУСЕ ИНВЕСТ ООД	България	Атанас Бобоков
СА на ПРОЕКТ РУСЕ АД	България	Атанас Бобоков
Поморие Винард АД	България	Атанас Бобоков
Торлашка среща ЕООД	България	Атанас Бобоков

Свързано лице	Държава	Вид свързаност
Агрохолд АД	България	Александър Чаушев
Експо Груп АД	България	Александър Чаушев
Агенция за мениджмънт и реклама в спорта ЕАД	България	Александър Чаушев
Софсървис ООД	България	Александър Чаушев
Българска стопанска камара – съюз на българския бизнес	България	Атанас Бобоков
Арена Русе АД	България	Атанас Бобоков
ТК ВВВ – Про тенис	България	Пламен Бобоков
Зитекс ООД	България	Атанас Бобоков
Екобат АД	България	„Старт” АД
Поддържане чистотата на морските води АД	България	Пламен Бобоков
ИБТ ООД	България	Свързано лице
Българо Румънска Търговско промишлена палата	България	Пламен Бобоков
Стар Ойл	Женева	Атанас Бобоков
Пламен Стоилов Бобоков	България	Член на СД на Монбат АД
Александър Викторов Чаушев	България	Член на СД на Монбат АД
Николай Георгиев Тренчев	България	Член на СД на Монбат АД
Стоян Сталев	България	Член на СД на Монбат АД
Атанас Стоилов Бобоков	България	Член на СД на Монбат АД
Йордан Атанасов Карабинов	България	Член на СД на Монбат АД
Флориан Хют	Германия	Член на СД на Монбат АД
Петър Николов Бозаджиев	България	Член на СД на Монбат АД
Евелина Славчева	България	Член на СД на Монбат АД
Енерджи Батери	Нигерия	Дъщерно дружество
Монбат Нью Пауър АД	България	Дъщерно дружество
Окта Лайт България ЕАД	България	Дъщерно дружество
Монбат Рисайклинг ЕАД	България	Дъщерно дружество
Монбат ООД Румъния	Румъния	Дъщерно дружество
Монбат Спед ЕООД	България	Дъщерно дружество
Октагон Интернешънъл ООД	България	Свързано лице
Монбат Холдинг	Германия	Дъщерно дружество
Монбат Нью Пауър Германия	Германия	Дъщерно дружество
EAS Германия	Германия	Дъщерно дружество
Monbat Italy Srl	Италия	Дъщерно дружество
Piombifera Italiana	Италия	Дъщерно дружество

32.1 Сделки с акционери

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Монбат Трейдинг ООД		
- покупка на стоки и услуги	982	815
- разпределен дивидент	529	779
- продажба на услуги	52	38
Приста ойл Холдинг ЕАД		
- покупка на материали	21	20
- покупка на услуги	-	29
- покупка на други	-	6
- покупка на ДМА	-	1
- начислена лихва	773	690
- изплатен дивидент	3 205	4 714
- предоставен депозит	-	5 085

32.2 Сделки с дъщерни предприятия

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Старт АД		
- продажба на материали	35 595	38 380
- продажба на продукция	5 691	8 573
- продажба на ДМА	154	52
- продажба на стоки	213	37
- продажба на услуги	257	181
- продажба на други	3	83
- покупки на материали	2 889	20 663
- покупка на стоки	55 359	36 402
- покупка на услуги	-	3
- покупка на ДМА	3	-
- покупка на други	1	1
Монбат ДОО Сърбия		
- продажба на материали	-	4 732
- продажба на стоки	39	-
- продажба на услуги	1	-
- покупка на материали	26 472	26 954
- покупка на услуги	7	7
Ю Монбат Сърбия		
- продажба на продукция	2 004	2 047
- продажба на стоки	598	841
Монбат Рисайкинг Румъния		
- продажба на услуги	167	143
- продажба на материали и стоки	14 814	12 717
- продажба на стоки	46	-
- покупка на материали	40 339	50 772
- покупка на услуги	282	277
Монбат Рисайкинг ЕАД		
- продажба на услуги	49	148
- продажба на материали	5 896	6 959
- продажба на други (опадни оловосъдържащи полуфабрикати)	30 027	34 551
- продажба на стоки	-	108
- покупка на материали	73 172	78 822
- покупка на услуги	1 353	780
- покупка на други	24	5
- покупка на стоки	-	3
- начислена лихва	-	590
- получен дивидент	7 500	-
Монбат ООД Румъния		
- продажба на продукция	1 744	2 876
- продажба на стоки	197	131

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Окта Лайт България ЕАД		
- отпуснат заем	1 400	5 035
- начислена лихва	66	692
- покупка на услуги	18	-
- покупка на материали	2	-
Енерджи Батери Нигерия		
- продажба на услуги	-	81
Монбат Холдинг Германия		
- отпуснат заем	5 369	2 875
- начислена лихва	102	25
- възстановен заем	6 356	-
Монбат Ню Пауър Германия		
- отпуснат заем	-	4 665
- начислена лихва	122	101
- възстановен заем	3 423	-
EAS Германия		
- преведени аванси	-	940
Октагон Интернешънъл		
- цесия на вземане (нетно)	-	8 435
- заместване в дълг (нетно)	-	11 944
- продажба на акции от капитала на Окта Лайт България	-	2 324
- начислена лихва		
Монбат Италия		
- предоставен заем	3 689	-
- начислена лихва	47	-
Монбат Спец		
- отпуснат заем	296	-
- начислена лихва	2	-
- покупка на услуги	5	-
- продажба на услуги	55	-

32.3 Сделки с други свързани лица

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
„ПРИСТА ИНВЕСТ 2016“ АД		
- покупка на услуги	-	392
Левента ООД		
- аванс за покупка на ДМА	2 293	-

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Флориан Хюит		
- предоставени средства	-	49
Арена Русе АД		
- покупка на услуги	66	-
- авансово плащане	3 299	-
Торлапка Среца ЕООД		
- покупка на ДМА	25	-

33 Сделки с ключов управленски персонал

Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	2 595	2 074
Разходи за социални осигуровки	32	68
Служебни автомобили	61	63
Общо възнаграждения	2 688	2 205

34 Разчети със свързани лица в края на годината

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Нетекущи		
Вземания от:		
- Монбат Рисайклинг Румъния – заем	-	1 964
- Окта лайт България ЕАД – предоставени средства, нетно от обезценка	-	1 144
-Октагон Интернешънъл ООД – договор за заместване в дълг, нетно от обезценка	12 371	12 371
-Флориан Хюит – предоставени средства	49	49
Общо нетекущи вземания от свързани лица	12 420	15 528
Текущи		
Вземания от:		
- Монбат Рисайклинг ЕАД - търговски вземания	25 784	-
- Старт АД - търговски вземания	7 466	7 333
- ЕАС- търговски вземания	941	941
- Монбат ДОО Сърбия – лихви дъщерни предприятия	356	356
- Монбат ДОО Сърбия – търговски вземания	4 783	4 414
- Монбат Рисайклинг Румъния – търговски вземания	1 138	12 595
- Монбат Рисайклинг ЕАД – лихви	-	1 569
- YU Монбат- търговски вземания	219	1 003
- Октагон интернешънъл ООД– лихви	66	49
	2018	2017

	'000 лв.	'000 лв.
- ИБТ ООД-лихви	33	30
- Атанас Бобоков – предоставени средства	3 700	1 608
- Атанас Бобоков – лихви	95	
- Приста ойл Холдинг ЕАД – депозит	19 313	19 313
- Приста ойл Холдинг ЕАД –лихви	2 920	2 170
- Приста ойл Холдинг ЕАД – търговски вземания	141	4
- Монбат Еко проджект – лихви	20	11
- Монбат Еко проджект - предоставени средства	222	222
- Монбат Румъния ООД – търговски вземания	536	158
- ИБТ – предоставени средства	93	93
- Окта лайт България ЕАД – предоставени средства	2 544	-
- Окта лайт България ЕАД – лихви по заем, нетно от обезценка	101	34
- Октагон Интернешпънъл ООД – по договор за песия	10 759	10 759
- Енерджи Батери Нигерия - търговски вземания	127	505
-Монбат Трейдинг ООД- търговски вземания	5	5
- Монбат Холдинг Германия – лихви	137	25
- Монбат Холдинг Германия - предоставени средства	1 887	2875
- Монбат Ню Пауър Германия – лихви	224	101
- Монбат Ню Пауър Германия - предоставени средства	1 242	4 665
- Монбат Рисайклинг ЕАД	2 095	-
- Монбат Спец ЕООД - предоставени средства	296	-
- Монбат Спец ЕООД - лихви	2	-
- Пламен Бобоков - предоставени средства	1 080	-
- Пламен Бобоков – лихви	5	-
- Окта лайт България ЕАД – търговски вземания	37	-
- Левента ООД - търговски вземания	1 911	-
- Приста ойл Унгария - търговски вземания	2	-
- Приста ойл Румъния - търговски вземания	8	-
Общо текущи вземания от свързани лица	90 288	70 838
Общо вземания от свързани лица	102 708	86 366
Текущи		
Задължения към:		
- Монбат Рисайклинг ЕАД-търговско задължение	14 315	4 606
- Старт АД – търговски задължения	1 364	1 452
- Монбат Рисайклинг Румъния – търговски задължения	8 244	2 714
- ПЧМВ– търговски задължения	-	1
- Монбат ДОО Сърбия – търговски задължения	5 989	-
- Монбат Трейдинг ООД – дължими дивиденди	-	1 549
- Приста ойл Холдинг ЕАД– търговски задължения	18	15
- Окта Лайт България ЕАД – търговски задължения	-	7
- Монбат спец ЕООД – търговски задължения	74	-
-Монбат Ню Пауър Германия	48	48
Общо текущи задължения към свързани лица	30 052	10 392
Общо задължения към свързани лица	30 052	10 392

На 12.09.2017 г. е сключен договор за песия на вземане и заместване в дълг, с който всички вземания към момента на сключване на договора на Монбат АД от Окта Лайт България ЕАД са прехвърлени на Октагон Интернешпънъл ООД. Вземанията от Октагон по договора за песия са текущи.

Вземанията от Октагон по договора за заместване в дълг са нетекущи с погасяване в рамките на 9 години при лихвен процент от EURIBOR + фиксирана надбавка.

Основните договори за отпуснати заеми на свързани лица са описани, както следва:

1. Окта Лайт България ЕАД

• Договори от 2017 г.

Усвоена главница: 5 035 хил. лв.

Срок на кредитите: 31.12.2018 година

Лихва: 4 % годишен лихвен процент.

Остатък по главницата към 31.12.2018 г. 1 144 хил. лв.

Обезпечения: няма

Погасяване: без утвърден погасителен план.

• Договори от 2018 г.

Усвоена главница: 1 400 хил. лв.

Срок на кредитите: 31.12.2019 година

Лихва: 4 % годишен лихвен процент.

Обезпечения: няма

Погасяване: без утвърден погасителен план.

2. Приста ойл Холдинг ЕАД

• Договори от 2013 г.

Депозити, предоставени на Приста ойл Холдинг ЕАД

Депозирана сума: 17 594 хил. лв.

Срок на депозита : 31.05.2019 г.

Лихва: 6 % годишен лихвен процент

Остатък по депозита към 31.12.2018 г. 11 328 хил. лв.

Погасяване: без утвърден погасителен план

• Договори от 2014 г.

Депозити, предоставени на Приста ойл Холдинг ЕАД

Депозирана сума: 2 900 хил. лв.

Срок на депозита : 31.05.2019 г.

Лихва: 6 % годишен лихвен процент

Остатък по депозита към 31.12.2018 г. 2 900 хил. лв.

Погасяване: без утвърден погасителен план

С анекс от 01.06.2015 г. лихвения процент по всички отпуснати кредити се редуцира на 4 % и срокът се удължава до 31.12.2018. Останалите условия не са променени.

• Договори от 2017 г.

Депозити, предоставени на Приста ойл Холдинг ЕАД

Депозирана сума: 5 085 хил. лв.

Срок на депозита : 29.05.2019 г.

Лихва: 4 % годишен лихвен процент

Остатък по депозита към 31.12.2018 г. 5 085 хил. лв.

Погасяване: без утвърден погасителен план

3. Монбат Холдинг Германия

- **Договори от 2017 г.**
Усвоена главница: 2 875 хил. лв.
Срок на кредитите: Частично към 31.12.2017 и към 30.06.2018 година
Лихва: 4 % годишен лихвен процент.
Остатък по главницата към 31.12.2018 г. 0 хил. лв.
Погасяване: без утвърден погасителен план
- **Договори от 2018 г.**
Усвоена главница: 5 388 хил. лв.
Срок на кредитите: към 31.12.2018 г.
Лихва: 4 % годишен лихвен процент.
Остатък по главницата към 31.12.2018 г. 1 887 хил. лв.
Погасяване: без утвърден погасителен план

4. Монбат Ню Пауър Германия

- **Договори от 2017 г.**
Усвоена главница: 4 665 хил. лв.
Срок на кредитите: 31.12.2019 година
Лихва: 4 % годишен лихвен процент.
Остатък по главницата към 31.12.2018 г. 1 242 хил. лв.
Погасяване: без утвърден погасителен план

5. Монбат Италия

- **Договори от 2018 г.**
Усвоена главница: 3 689 хил. лв.
Срок на кредитите: към 31.12.2018 г.
Лихва: 3,5 % годишен лихвен процент.
Остатък по главницата към 31.12.2018 г. 0 хил. лв.
Погасяване: без утвърден погасителен план

6. Монбат спед ЕООД

- **Договори от 2018 г.**
Усвоена главница: 396 хил. лв.
Срок на кредитите: към 31.12.2019 г.
Лихва: 3,5 % годишен лихвен процент.
Остатък по главницата към 31.12.2018 г. 396 хил. лв.
Погасяване: без утвърден погасителен план

35 Условни активи и условни пасиви

През годината няма предявени различни гаранционни и правни иски към Дружеството.

Условните активи могат да бъдат представени в следната таблица:

	2018 000 лв.	2017 000 лв.
Получени кредитиви	2 303	647
	2 303	647

Условните пасиви могат да бъдат представени в следната таблица:

	2018 000 лв.	2017 000 лв.
Банкови гаранции	204	253
	204	253

Монбат АД е солидарен длъжник по договор за револвиращ кредит N196/2016 г. от 17.09.2016 между Монбат Рисайклинг ЕАД и Банка Пиреос България АД.
Дата на падеж: 30.09.2019 г.

Размер на кредита 2 500 000 евро.

Вид на кредита : за оборотни средства

Обезпечение: Първи по ред залог на търговски вземания

Лихви 3 М EURIBOR +надбавка

Погасяване: Погасяване текущо в зависимост от размера на свободните парични средства.

Остатък към 31.12.2018 г. 2 467 635 евро или 4 826 276 лв.

Монбат АД е предоставило следното обезпечение:

• Втори по ред залог на собствен имот, кадастър № 48489.5.564, на територията на ул. Индустиална, гр. Монтана, с площ 41 405 кв.м. заедно със сградите върху имота със следните идентификационни номера 48489.5.564.28, 48489.5.564.29, 48489.5.564.30, 48489.5.564.31, 48489.5.564.32, 48489.5.564.33.

за обезпечаване на банкова гаранция, издадена от Юробанк България ЕАД от името на Монбат Рисайклинг ЕАД в полза на Юробанк Сърбия, която банкова гаранция обезпечава отпуснат заем на Монбат ДОО Сърбия от Юробанк Сърбия на стойност 3 000 хил. евро.

Заемът е погасен на 31.01.2019 г.

36 Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Нетекущи активи			
Кредити и вземания	34	12 420	15 528
Текущи активи			
Търговски вземания	11	61 406	52 596
Вземания от свързани лица	34	90 278	70 838
Пари и парични еквиваленти	14	33 507	3 521
		197 611	142 483

Финансови пасиви	Пояснение	2018	2017
		'000 лв.	'000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Нетекущи пасиви			
Нетекущи заеми	18.1	-	6 063
Финансов лизинг	7	92	53
Облигационни заеми	19	49 127	18
		49 219	6 134
Текущи пасиви			
Текущи заеми	18.1	83 828	77 155
Задължения към свързани лица	34	30 052	10 392
Финансов лизинг	7	30	14
Търговски задължения	20	18 020	17 170
Други задължения	22	6 565	4 602
		138 495	109 333

Финансови пасиви по справедлива стойност в печалбата и загубата:

Нетекущи пасиви :			
Облигационни заеми	19	6 454	-
		6 454	-

Вижте пояснение 3.12 за информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 37.

37 Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 36. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дългосрочна възвращаемост.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс и лихвен риск.

38. Анализ на пазарния риск

38.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева и евро. Чуждестранните транзакции на Дружеството, деноминирани главно в щатски долари, излагат Дружеството на валутен риск. За да намали валутния риск, Дружеството следи паричните потоци, които не са в български лева, и сключва форуърдни договори, които не противоречат на политиката на Дружеството за управление на риска. По принцип има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните (до 6 месеца) и дългосрочните парични потоци в чуждестранна валута. В случаите, когато сумите за плащане и получаване в определена валута се очаква да се компенсират взаимно, тогава не се налага допълнително хеджиране. Активите и пасивите, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Издаване на краткосрочен риск
	Щатски долари
	'000
31 декември 2018 г.	
Активи	2 567
Пасиви	(2 298)
Общо издаване на риск	<u>269</u>
31 декември 2017 г.	
Активи	11 885
Пасиви	(1 633)
Общо издаване на риск	<u>10 252</u>

Представената по-долу таблица показва чувствителността на нетния финансов резултат за периода след данъци и на другите компоненти на собствения капитал по отношение на финансовите активи и пасиви на Дружеството, към курса на щатския долар и българския лев при равни други условия.

В таблицата се приема, че процентното увеличение / намаление към 31 декември 2018 г. на курса на българския лев спрямо щатския долар е +/- 10% (2017 г.:10%). Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на инвестициите на Дружеството във финансови инструменти в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период.

Ако курсът на българския лев спрямо щатския долар се увеличи с 10% (2017 г.: 10%), тогава тази промяна ще се отрази по следния начин:

	Ефект върху финансовия резултат за годината
	Щатски долари
	'000
31 декември 2018 г.	27
31 декември 2017 г.	1 025

Ако курсът на българския лев спрямо щатския долар се намали с 10% (2017 г.: 10%), то тогава тази промяна ще се отрази по следния начин:

Ефект върху финансовия резултат за годината

Щатски долари
'000

31 декември 2018 г.	(27)
31 декември 2017 г.	(1 025)

Излагането на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените международни сделки. Въпреки това се счита, че представеният по-горе анализ представя степента на излагане на Дружеството на валутен риск.

38.2. Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2018 г. Дружеството е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

Ако лихвения процент се увеличи с 5% (2017 г.: 5%), то тогава тази промяна ще се отрази по следния начин:

Ефект върху финансовия резултат за годината

'000

31 декември 2018 г.	(244)
31 декември 2017 г.	(101)

Ако лихвения процент се намали с 5% (2017 г.: 5%), то тогава тази промяна ще се отрази по следния начин:

Ефект върху финансовия резултат за годината

'000

31 декември 2018 г.	244
31 декември 2017 г.	101

38.3. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период.

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Дружеството е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг.

Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Дружеството е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Към датата на финансовия отчет някои от необезценените търговски вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени финансови активи е следната:

	2018	2017
	'000 лв.	'000 лв.
Между 6 месеца и 1 година	6 636	1 410
Общо	<u>6 636</u>	<u>1 410</u>

По отношение на търговските и други вземания Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в една индустрия и географска област. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти и деривативни финансови инструменти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Загуба от обезценка е призната по отношение на търговските вземания. Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Дружеството по отношение на тези финансови инструменти.

38.4. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди – ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план – за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно.

Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покриват нуждите на Дружеството за периода.

Дружеството държи пари в брой за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи.

Към 31 декември 2018 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2018 г.	Текущи	Нетекущи
	До 12 месеца ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.
Задължения към банки	83 828	-
Финансов лизинг	30	92
Облигационен заем		49 127
Справедлива стойност на облигационен заем		6 454
Задължения към свързани лица	30 052	-
Търговски задължения	18 020	-
Общо	131 930	55 673

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2017 г.	Текущи	Нетекущи
	До 12 месеца ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.
Задължения към банки	77 155	6 063
Финансов лизинг	14	53
Облигационни заеми	-	18
Задължения към свързани лица	10 392	-
Търговски задължения	17 170	-
Общо	104 731	6 134

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

39. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и

- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на нетния дълг към собствения капитал.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг, намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Дружеството може да промени сумата на дивидентите, изплащани на собствениците, да върне капитал на акционерите/ собствениците, да емитира нови акции/ дялове или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Собствен капитал	162 765	160 364
Дълг	139 531	83 303
- Пари и парични еквиваленти	(33 507)	(3 521)
Нетен дълг	106 024	79 782
Съотношение на нетен дълг към капитал	0.65	0.50

40. Събития след края на отчетния период

На 01.02.2019 г. е подписано допълнително споразумение във връзка със сключените договори за депозити (бележка 34) между Приста Ойл Холдинг ЕАД и Монбат АД. Със споразумението:

1. Падежът на кредитите е променен. Депозитите подлежат на възстановяване при поискване, но не по-късно от 20.1.2025.
2. Приложимият лихвен процент по депозитите е променен на 3.5%.
3. Начислените и неплатени разходи за лихви са капитализирани като част от главницата на неизплатените депозити.

На 22.03.2019 Дружеството и Проект Русе АД сключват договор за залог по Закона за особените залози, с който Проект Русе АД предоставя първи по ред залог на търговското предприятие на Проект Русе АД в полза на Монбат АД като обезпечение по предоставените и неплатени депозити и начислената лихва към тях на Приста Ойл Холдинг ЕАД.

На 22.03.2019 г. Дружеството и Приста Ойл Холдинг ЕАД подписват договор за закупуване на 100% от капитала на „Левента“ ЕООД за обща покупка цена от 5,400 хил. лева. Съгласно подписания договор, на Дружеството е предоставена пут опция за обратната продажба на акционерния капитал на Левента ЕООД, която е упражнима по всяко време за период от 2 години, считано от датата на подписване на договора. Съгласно подписаното споразумение Приста Ойл Холдинг ЕАД получава кол опция за закупуване на акционерния капитал на

Левента ЕООД, която е упражнима по всяко време за период от 2 години, считано от датата на подписване на договора. Цената на упражняване на кол и пут опцията е равна на покупната цена на акция, определена в подписания договор.

Във връзка с договори за заем, сключени между Дружеството и HYPO NOE Gruppe Bank AG (бележка 18.1), през февруари 2019 г. Дружеството и банката подписват допълнителни споразумения към първи и втори по ред договори за залог на акции на Монбат Рисайклинг ЕАД. С допълнителните споразумения първия и втория по ред залог върху акциите, притежавани от Монбат в Монбат Рисайклинг ЕАД, е намален от 100% на 85% от емитирания акционерен капитал на Монбат Рисайклинг ЕАД.

41. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2018 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 1 април 2019 г.